

POZOR ROJAKI! Razgled po svetu.

S 1. novembrom t. l. pričenemo v "Glas Svobode" priobčevati po vsem slovanskem svetu znani in že davno razprodani zgodovinski roman iz minulega stoletja

"OD PLUGA DO KRONE"

katerega je spisal Jakob Benedek. Vsebine tega zelo zanimivega romana ne bomo tu razmatrali, a zagotovimo cenj. čitatelje, da takega čtiva še niso imeli.

Naša uprava se je trudila več kot eno leto, predno je bilo mogoče dobiti izvirnik, in to radi tega, ker, kakor že omenjeno, je roman že zdavnaj razprodan in se sedaj nahaja le v zasebnih rokah.

Pozivljamo naše cenj. rojake in rojakinje, da se čimprej naročijo na list "Glas Svobode" ter si tako zagotovijo pravo duševno hrano ki je nam tu v tujini zelo potrebna.

Ob enem pa prosimo naše naročnike da na to opozore svoje prijatelje, ki še niso naročeni na Glas Svobode, morda se na list naroče. V vsaki številki bomo priobčili po tri kolone tega romana. Naročite se na list ob pravem času. Glas Svobode stane za celo leto \$2.00 in za pol leta \$1.00.

Priobčenje romana "Od pluga do krone", bo trajalo preko tri-četrt leta.

Uprava Glas Svobode Co.

RAZNO.

Listnica uredništva.

F. P. Cleveland, O. Vaš dopis sicer stvaren, toda priobčiti ga nemoremo. Zadevo je imel gl. odbor v rokah in če se ne motimo je zadnje besedo izpregovoril. Tudi če tako ne bi bilo, ne bi mogli dopis priobčiti, ker bi splošno škodoval na našu duzevo.

Zadnji dopis je prišel pomotoma v list, in s tem je stvar vestransko končana; vsaj za nas.

L. T. naročnik v Clevelandu, O. Takko vsaj ste se podpisali. In tako se lahko vsaki pošlipe kar nam in poštnim zakonom ne zadostuje. V ostalih vam isto velja, kot F. P.

Vsi cenj. dopisovalci naj na znanje vzamejo, da dopisa brez celega naslova in pravnega podpisa, ne bomo priobčili, pač pa kožu izročili.

Obsebnih napadov ne priobčujemo nikakor ne, izjemoma, če bodo javnosti hasnili in če so stvarni in pa neobhodno potrebni kot svarilo drugim; in to pa le s polnim podpisom. Zahrbtne napade, naj si bo na kogar hoče — odklanjamo.

Konečno prosimo vsakterega kdor nam piše, da pismo zadostno frankuje. Ne vemo, kako pride mo od tega, da moramo kazni plačevati, kar se pogostoma prigodi.

Pisma, ki ne bodo zadostno frankirana, ne bomo sprejemali; kakor tudi na pisma ne odgovarjamo, ako se bo priložena poštna znamka za odgovor.

SMETNA KOSA.

Dne 10. t. m. je v So. Chicagi preminul obče znani in članski rojak

Frank Medosh

gotilničar itd. Bodi mu lahka mati zemlja; spoštovani rodbini pa naše odkrito sožalje!

Glas Svobode Co.

Industrial Workers.

Salem, Mass., 14. okt. — Do sedaj se je uspešno pridobilo 8 porotnikov v procesu proti Giovanni in Carnu, člani "Industrial Workers of the World". Obadva sta obtožena krivde umora Ane Lopizzos, ki je bila usmrčena za časa štrajka v Lawrence. Na danes je pozvanih 300 kandidatov za porotniški posej.

Obtoženo so bili vključeni v spremstvu šerifov privedeni v sodno dvorano.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj, 10. okt. — Nenavadni dvoboj med zakonsko dvojico, ki sta se oboževala s sekirami, poročajo iz Volovske pri Opatiji, Primorskoro.

Zakonska Pilevič sta se zaklenila v kuhinjo. — Žena je moža opresno ranila na glavi, a le ta je ženi odbil roko potem ji pa še zdrobil črepino, vsled česar je bila takoj mrtva. Zlezel je potem k oknu, pravil mimo okna, kaj se je zgodilo in se zgrudil mrtev.

Dunaj. — Pri državnozborni ožji volitvi v okraju Landstrasse je bil s podporo meščanskih svobodomiselnih strank izvoljen socialni demokrat Rudolf Mueller s 1000 glasovi večine nad krščanskim socialistom.

Dunaj. — Delegacije bodo imele svoje prihodnje zasedanje v Budimpešti, in sicer bodo skliceane na dan 4. novembra. — Avstrijski državni zbor se snide dne 24. oktobra.

Dunaj. — Predsednik avstrijske delegacije Dobernik je izjavil o položaju sledeče: Položaj je zelo resen. Že v prihodnjih dneh lahko pride do važnih dogodkov. Avstrijski vojaški krogi so na vse pripravljene. Splošno vlada prepričanje, da se grof Berchtold trudi na vso moč, da bi lokaliziral ogenj na Balkanu. Če se mu to posreči, je veliko vprašanje.

Budimpešta. — Srbska vlada je dala prekiniti mednarodno telefonsko zvezo. Isto sta storili tudi bolgarska in črnogorska vlada.

Italija.

Rim. — "Messaggero" misli, da bo Turčija pod pritiskom sedanjih razmer sklenila mir.

Milan. — "Avanti" poroča, da je pripeljala neka ladja 558 ranjenih iz Tripolitanije v Neapol. Skorje vsi so bili ranjeni pri Zanzuru.

Rim. — Zatrjuje se, da se je izvršil v Vatikanu preklet in da je papež sklenil katoličanom zopet energično prepovedati udeležbo pri volitvah za italijanski parlament. Papež hoče prepričati, da se sestavi v italijanskem parlamentu katoliški centum.

Anglija.

London. — Bal, ki ga da angleški kralj vsako leto kot posetnik Balmora svojim najemnikom, je bil odpovedan. Kralj je konferiral z Greyem in voditeljem opozicije Bonarjem Lawom zlasti o dogodkih na Severnem Irskem. Tam je dobil protest proti homeruli, t. j. samoupravi Irske, nevarne oblike, ter so prebivalci sklenili resolucijo, glasom katere hočejo homerulo na vsak način in z vsemi sredstvi onemogočiti ter nočejo priznati vsiljenega irskega parlamenta. V Belfastu so v tovarnah in ladjedelnikah že ustavili delo. Strasti prekipevajo ter se boje, kaj prinese večer.

Rusija.

Petrograd. — "Novoje Vremja" konstatira, da more izbruhniti vsak trenutek na Balkanu vojna. List se zavzema za to, da Rusija ne sme pripustiti, da bi turško vojno brodovje napadlo Bolgarsko.

Petrograd. — "Peterburskaja Gazeta" pravi, da morata Bolgarska in Srbija misliti na to, da se zgodovina ne ponavlja in da leta 1912 ni pričakovati velikodušnosti iz leta 1877. Rusija hoče doseči mirnim potom svobodo balkanskih narodov, ne pa potom vojne, s katero človeštvo XX. veka ne more simpatizirati.

Petrograd. — Rusija in Avstrija sta sporazumno še enkrat pozvali Turčijo, da naj ukrene vse, da se ohrani mir. Politični krogi so mnenja, da, če ta akcija ne bo imela uspeha, morata Rusija in Avstrija skrbeti za to, da se vojna na Balkanu kolikor mogoče omeji.

Grško.

Atene. — Grški parlament se sestane na izredno zasedanje koncem tega tedna. Med drugim bo sprejel vlađni predlog, da se suspendira tiskovna svoboda.

Turčija.

Carigrad. — V mestu vlada prava panika. Turški državni papirji so kolosalno padli.

Carigrad. — Vse turške trgovske ladje v Črnem morju so odpo-klicane nemuđoma v Carigrad.

Carigrad. — Zadnje vesti od turško-bolgarske meje poročajo, da je bolgarska armada prekoračila turško mejo. Tudi srbska armada je baje že na turškem ozemlju.

Črnagora.

Cetinje. — Črnogorska vlada je izdala ukaz, s katerim prepoveduje pristajanje vseh parobrodov in ladij, ki vozijo pod turško zastavo, v črnogorskih pristaniščih na Skadrskem jezeru. Vse blago, ki se nahaja na teh parnikih in ladjah, je smatrati kot kontrabando.

Srbija.

Belgrad. — V mestu vlada silno razburjenje. Mobilizacija napreduje v popolnem redu. Za poročanje v inozemstvo je uvedena cenzura. Po ulicah se vrše demonstracije za vojno s Turčijo. Ljudstvo je prirejalo pred kraljevo palačo ter pred ruskim, angleškim in bolgarskim poslaništvom ovacije. Govori se, da bo imenovan vojni minister za šefa generalnega štaba, penzionirani general Atamackovič pa za vojnega ministra. Mnogo vpočakanih častnikov bo reaktiviranih in mnogo oseb, ki so bile obsojene radi političnih in vojaških deliktov, pomiloščenih.

Belgrad. — Ves dan odhajajo vojaški vlaki na turško mejo.

Belgrad. — Ministrski predsednik Pašić je baje izjavil o situaciji: Vojna še ni napovedana, vse še lahko dobro poteče. Turčija sama je zakrivila sedanjo situacijo, nositi mora tudi posledice. Eno je gotovo: Z obljubami na papirju in praznimi besedami to pot ne bo mogoče shajati.

Belgrad. — Ko so vprašali kralja Petra, ali bi ne kazalo preložiti blagoslovljenja cerkve v Oplenucu, kjer so pokopani Kara-georgjeviči, je odgovoril: Blagoslovljenje se lahko izvrši tudi med grmenjem topov.

Bolgarsko.

Sofija. — Cene živlom so strahovito poskočile. Obmejni prebivalci, zlasti premožnejši, zapušča-jo svoje domovine.

Sofija. — Bolgarski ministrski predsednik se je baje izrazil proti nekemu poslaniku, da stoji Bolgarska pred alternativo, da napove vojno ali pa ima meščansko vojno.

Dva parnika potopljena.

Hamburg. — Parnik "Vandalia" od Hamburg-Amerika črte, je dne 5. t. m. blizo Krautsanda, ob iztoku Labe, trčel ob plavajočo ladjenico (doek) ter se takoj potopil. Parnik "Graecia" iste družbe, ki je bil namenjen v Zapačno Indijo, je zadel ob razdrtine "Vandalie" in se takisto potopil. Natančno se ni dalo dognati, koliko ljudi je utonilo. En del potnikov in posadke obeh parnikov so spravili nazaj v Hamburg.

Pozneje je bilo poročano, da kuhar in njegov pomočnik od parnika "Vandalia" sta utonila. — "Vandalia" je bil namenjen v Ameriko.

Goltna (diphtheritis) nevarnost.

New Orleans, 14. okt. — V večih delih mesta je nastopilo okoli 200 slučajev goltna (diphtheritis) bolezni, vsled česar so šolske oblasti bile primorane zapreti vse javne šole.

Neurje.

Dallas, Tex. — Med Corpus Christi in Brownville je razsajala huda nevihta, ki je povzročila velikansko škodo.

Razne novice.

Kolizija vlaka.

Baltimore. — Osojni vlak Baltimore and Ohio železnice je v Chicago Junction, O. trčil s razvrtim vlakom. Štirojevodja je bil takoj mrtev; kurjač in več poštnih vslužbencev je pa ranjenih.

Prazne obljube.

Washington. — Kakor brzojavlja ameriški specialni konzul Stuart Fuller iz Peru, se niso prav nič izpremenile razmere v Putumayo gumidistriktu. Fuller je dva meseca preiskovalno prepotoval ondotne kraje ter se sedaj vrnil v Iquitas, Peru. Podrobno poročilo bo po pošti poslal in v brzojavki samo na kratko omenja, da peruanske oblasti znajo bore malo dokazati napredovanje v ustanovitvi in izvršiti stalnih reform.

V peruanskih krogih se je opečevano izjavljalo, da bo vlada v Peru storila konec izgređom, ki se na nečuvan način dogajajo proti indijanskim delavcem od strani angleških družb, katere prevladujejo gumidistriktu. Fuller je bil imenovan konzulom v Iquitos, Peru, v posebno svrho, da razmere preišče na licu mesta. Izvrševati je pričel nalogo 7. avgusta; in že takrat je Fuller poslal poročilo z dokazili, katere je dobil v glavnem mestu ter poročal, da vlada za zboljšanje razmer nič ne stori. Zdr. države so bile v dogovoru z Velikobritanijo ter so sklenile skupno preiskati zadevo. Kot zastopnik Anglije šel je Sir Roger Casement v Putumayo distrikt in prinesel je slična poročila svoji vladi. Peru je na to obljubil, da uvede reforme takoj.

Preprečena revolucija. Zdr. države kot reditelj San Dominga.

Washington, D. C. — Po carinskem kuterju "Algonquin" bilo je poročano, da je transportni parnik "Prairie" pod povelstvom polkovnika Mozes z 750 pomorskimimi vojaki od mesta San Dominga odrinil proti severnemu obrežju otoka, kjer se nahaja središče vstaje. Topničarska ladija "Wheeling", ki je pred malo časom pripulila pred mesto San Dominga, bo brskone nekaj časa tam ostala. Pisanje iz Port-au-Prince, Haiti, pravi, da edina dva carinska urada ležoč na severnem delu otoka, ob meji med Haiti in San Dominga, katere so zapri vstaiši, sta zopet odprta. Vsled tega je možno, da se ameriška pomorska ekspedicija zopet domu povrne, ne da bi se izkrcala.

Mir.

New Orleans, La. — Tukajsnji konzul za Nicaragua, Juan J. Zavala je prejel brzojavko od nicaraguanskega ministra za zunanje zadeve v Managu, v kateri pravi, da je tam zopet mir. Brzojavka več ne povče. Poročilo konzula Zavala, tolmači, da so v republik zopet nastopile normalne razmere.

Državni senator zaprt.

San Jose, Cal. — Državni senator Marshall Black, tajnik Palo Alto stavbinske in posojilne družbe, je bil pod obdolžitvijo aretiran, da je izdal ničvredni ček. — Distriktni pravdnik Freele je izjavil, da se je aretacija izvršila radi malenkosti, a bati je bilo, da Black deželo zapusti.

Zopet "Duhoborci".

Brandon, Man. — Policija ima silno veliko opravka s tolpo "Duhoborcev", ki so sem prišli da bi oblast provinčne norišnice do tega pripravili, da bi osvobodili več članov, ki so na dve leti vtaknjeni v norišnico. Duhoborci obkrožujejo norišnico, pri čemer se sležejo ter okoli hodijo v Adamovi obleki. Sekta ima svoj sedež severozapadno od Yorkton, Sask.

Čudni svetniki so se izjavili, da pridejo še drugi sem. dokler bo njih število značalo 3000. Več tu se nahajajočih Duhoborcev je policija zaprla.

NAPAD NA ROOSEVELTA.

Milwaukee, Wis., 14. okt. —

Ko je danes večer Roosevelt zapustil svoj hotel in se z avtomobilom peljal v avditorium, je neki John Schrank alias Henry F. Cochens na njega streljal ter ga ranil v levo stran prsi. Roosevelt je potem imel govor, ki je trajal od 8:20 do 9:45 ure. (Op. ur. Meščansko časopisje zadevo grozno na široko in dolgo raztezuje; a najboljše je pa to, ko so napadalca takoj proglasili za socialisto med tem, ko je očitno norec.

Ko je Roosevelt svoj govor končal, odpeljal se je v Emergency Hospital, tam ga je šest zdravnikov preiskavalo. Potem se je peljal v Chicago — seveda v spremstvu treh zdravnikov in tukaj so bili zopet štirje, kateri so končno dognali, da Roosevelt nima pluća prestreljena! Grozno "kuščni" zdravniki! Ako bi Roosevelt imel pluća prestreljena, pa bi bil še imel čez 5 četrt ure trajajoči govor!! O, sancta sim-plitas!

Mi z našega stališča načeloma obsojamo vsako nasilstvo, ki se izvrši na kogaribodi, a vseeno vprašamo: Čemu pri tem napadu toliko šundra?! Koliko delavev je bilo že ubitih edino radi tega, ker so se in se še in se še bodo borili za svoje naravne in človeške pravice, za ubori košček kruha! Kdo jih je pobijal in kdo jih pobija drugi kot tisti, ki dajo Rooseveltu denar, da slepi nerazodno maso!

Povdarjamo se enkrat, da smo odločno proti vsakemu nasilju, toda končno Roosevelt kot človek, ni niti en cent več vreden kot prosjak, ki hodi od hiše do hiše. Tedaj čemu toliko šundra?!

Rooseveltovi volilci (Elektorji) odpadajo.

Harrisburg, 10. okt. — Po naj-novejših spletkah in hojatijah, je od Rooseveltove stranke odstopilo 6 at large in 32 distriktnih volileev ter so pristopili na Taf-tov tiket.

Nemiri štrajkarjev.

Bingham, Utah, 11. okt. — 50 pomožnih šerifov je navalilo na neki hribček, na katerem se je nahajalo nekaj Grkov in je prišlo do preliivanja krvi in resnih nemirov med delavci. Danes večer je razburjenost dosegla svoj višek, ceste so bile natlačeno polne in stavkarji so vpili po maščevanju. Vse je bilo vkrenjeno, da se zabranijo spopadi.

Bojeviti Grki.

St. Joseph, Mo., 12. okt. — A. A. Truppis iz Atchison, Kansas, je večerj večer tu imel patriotičen govor med mnogo številnimi Grki z zaključkom, da se je 50 prisotnih takoj odločilo odgovoriti v svojo domovino ter se tam vdeležiti morabitne vojne proti Turkom.

Lepa svotica.

Albany, N. Y., 11. okt. — Državni davkar Sohmer je danes prejel ček za \$3,150,000, kateri znesek tvori davek od dedščine za pokojnim multimilijonarjem John Jacob Astor. Dedičji si prihranijo \$155,000 s tem, ker so ček že sedaj poslali.

Darrow proces preložen.

Los Angeles, Cal. — Zastopniki obtožbe in zagovornitva so se sporazumeli, da se drugi proces ehicaškega odvetnika Clarence S. Darrow preloži na 21. novembra. Pričetkoma se je postopenje imelo pričeti 21. oktobra. V tem drugem procesu je Darrow obdolžen podmitenja porotnika Robert A. Bain-a.

Proti nasilnemu usmrčenju.

Phoenix, Ariz. — Governor Hunt, je usmrčenje štirih morilcev, ki so imeli biti obješeni 11. t. m. preložil do 17. aprila p. l. in je to utemeljeval, da smrtno kazen on smatra za zastarelo ter ima nado, da bo prihodna legislatura za odpravo iste skrbela.

"ORLOVA" VESELICA.

Kak ponosni Orel
Pesem dviga se
Da radostni duši
Se nebo odpre.

V soboto večer nas je ponosni ehicaški "Orel" zopet izvrstno zabaval prigodom svoje velike veselice ob desetletnici svojega obstanka.

Točke programa so razni pevski zbori izvrstno rešili. Slavnostni govor je držal g. France Udovič. Njegov govor je bil pomemben ozirajoč se na splošnost. Tudi mi se z njim strinjamo, ko pravi, da Slovenci v Chicagi ne poznamo "Sloge", da radi nesloge, pevski zbor "Orel" ni napredoval taklo, kot bi moral in da zavist, nesloga, in narodna mlačnost so glavni vzroki, da "Orel" šteje danes samo 18 članov namesto 100 ali več. Strinjamo se tudi z idejo g. Udoviča za združenje jugoslovanskih pevskih društev. To je blaga ideja in upamo, da se bodo vsa jugoslovanska pevska društva v tem zjedinila in da se bo za združenje v resnici delovalo in da ne ostane samo pri ideji. Omenimo naj še, da je govornik izrazil željo, da rojaki pristopijo k "Orlu" ter ga tudi gmotno podpirajo.

Na veselici so peli: Pevsko društvo "Slovan" iz So. Chicago; Hrv. Jug. Soc. Pjev. zbor "Sloboda" in Srbski Pev. Zbor "Braniko Radičević".

Najimpozantnejši prizor celega programa pa je bila izvrstno izpala deklaracija gđcne. Grile v slovenskem jeziku, katere je podarila g. Coufalu, učitelju pevскеga zbora "Orel" krasen šopek v zahvalo in priznanje za njegov desetleten trud in lojalnost "Orlu" v časih, ko je vse mislilo, da "Orla" ni več, v tisti časih, ko je "Orel" gmotno pešal...

Po programu se je vršila prosta zabava do ranega jutra.

Kakor slišimo se je veselica v finančnem oziru nepričakovano dobro obnesla.

Preiskava o volilnih prispevkih.

Washington, 10. okt. — Današnja seja senatkomiteja za preiskavo kampanjskih prispevkov, je prinesla na dan marsikaj zanimivega; osobito, ko je bil John D. Archbold danes zaslišan z vdru-gič je prečital nekaj pisem, ki so prinesli čuščovito luč v tedanje odnošaje.

Archbold je predložil štiri nova pisma, "katera so tatovom utekla", kakor se je izrazil. Eden je bil od predsednika Roosevelta ter se glasi:

"White House, April, 26, 1904. Moj ljubji gospod Archbold! Jaz sem prejel Vaše pismo z dne 25. t. m. in bom imenu Vašega svaka dal ves ozir z nado, da ga bodem povišal. Udani Vaš Theodor Roosevelt."

Potem so nastopale pričbe, ki so pričale, kdo in koliko je eden ali drugi trustov itd. k kampanji prispeval.

(Dokazano je, da je Roosevelt, pred komitejem kot priča zaslišan, vedoma neresnico govoril. — Op. ur.)

ZASTONJ IN POŠTNE PRO-
STO pošljemo 160 strani obsega-
jočo knjigo "Krvavo noč v Ljubl-
ljani", tistemu, ki se naroči sam
od sebe na Glas Svobode, ki stane
za celo leto \$2.00.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:

za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.40	100 kron,
za \$ 40.80	200 kron,
za \$ 81.60	400 kron,
za \$ 102.00	500 kron,
za \$ 203.50	1000 kron,
za \$ 406.00	2000 kron,
za \$ 1015.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja obitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprihlične je do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali i registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKER CO.
82 Cortland St. New York
104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

STEBRI DRUŽBE.

IV.

Volilna doba se je pričela s političnimi shodi. Vse stranke so tekmovala v delavnosti, izdajale oklice, obljubovale in hvalele svoje kandidate na vse načine. Valon je govoril na raznih shodih in njegovim govori so se razširjavali v tisočih izvodih. Po shodih ga je spremljala Božena. Valon je postal zmeden in strahovito nervozen v tem boju, v katerem so z ene strani povzdigovali njegovo osebo v nebesa, drugi jo zopet gradili. Bile so tri stranke: konservativna je kandidirala Valona. Ta stranka je bila najmočnejša. "Neodvisno meščanstvo": Mali obrtniki, rokodelci in nekaj trgovev je nastopalo samostojno. To so bili ljudje, katerih pamet ni segala tako daleč, da bi spoznavali gospodarske zakone, pod katerimi so ginili; zahtevali so, da jih podpira država. Tretja stranka je bila revolucijska. Njeni nauki se niso bili znani ter so jih pojmlili, ne izvemši politične voditelje te struje, le nejasno in megleno. Ta revolucijska struja je izdajala list "Organizator" in je kandidirala Josina, mladega, površnega človeka, ki ni imel posebnega ugleda in potrebnega znanja. Na predvečer volitev se je ustavila pred hišo, kjer je stanovala Božena kočija in skočil je iz nje ves zasopel Pavšič v navadni obleki. Ta Pavšič je bil vodja agitacijskega odbora konservativne stranke. Bil je kakor rojen za agitatorja, ter je pri vsakih volitvah žrtvoval tisočake za propagando, za kar so mu konservativni listi peli zahvalne pesmi. Iskal je Valona povsod, a ga ni mogel najti, dokler ni domislil Božene. Valon in Božena sta sedela pri odprtem oknu. Ko je Pavšič vstopil, je Valon naglo vstal, mu hotel naproti in mu krepko stisnil roko. Pavšič se je globoko priklonil Boženi ter na to prosil Valona, da bi na samem govoril z njim. Odšla sta v sosedno sobo. Mrak je legal na zemljo. Vrhovje cestnih kostojev se je gibalo in vršelo. Na trgu je svirala godba in posamezni zvoki so prihajali do Božene, sedeče pri oknu. Postal je melanholičen. Nekaj prijetno-žalostnega je ležalo v zraku. Iz ulice so se čuli trdi koraki delavcev, ki so stopali po tlaku. Nekateri so pušili pipe in časih je ozek in dolg eurek dima priplaval do okna, se malec nagnil v sobo in se zopet plazil ob zidu navzgor. Valon se je vrnil k njej bled. "Kje je gospod Pavšič?" ga vpraša ona in ni opazila njegove potrtosti. "Sedaj drdra kočija, čuj!" odvrne. "Odsel je po malih stopnicah in se priporočil." "Kaj ti je, Makso?" zavpije prestrašena, ko se je ozrla v njegov blede obraz. Zgrudil se je na zofo kakor onemogel, držeč v roki časopis. "Kaj je?" ponovi zopet. Molče ji je pomolil časopis ter se nasmehnil kakor se nasmehujejo obsojenci. Božena je vzela časopis. Bil je "Organizator". Tam na sprednji strani je bilo nekaj debelo tiskanega in podčrtanega z rdečim svinčnikom. Pri čitanju je njen obraz vedno bolj bledeel in ko je končala, so ji roke omahale in zrla je nemo v Valona, ki je podprl glavo. Ta ponosni človek, ki je imel toliko ljudi podrejenih, ki je samozavestno govoril na parlamentem odru, je sedaj jokal. — Skozi prste so mu kapale solze in se zlivale v francosko bradico. "Lopovi!" sikne Božena in pogleda zamišljeno skozi okno. "Organizator" je prinesel uvodnik: "Stebri družbe", v katerem je bilo čitati: Predvsem se kandidatova zmožnost spoznava po njegovem življenju. Kdor stopa v politiko, mora imeti čisto vest. Ali pa jo ima naš protikandidat, Makso Valon. V imenu vere in države kandidira v-državni zbor. Na svojem zadnjem shodu v Dolgem dolu, je pripovedoval, da je naša stranka za prosto ljubezen in da hoče odpraviti zakon. To je govoril Valon, ki živi v konkubinatnu z neko bivo igralko, kateri plačuje mesečno 500 kron in še več in je tako brezobrazen, da

vodi svojo priležnico po političnih shodih s seboj ter se ne sramuje govoriti o stvareh, katerih sam v življenju ne zanika itd. itd. List je prinesel vse podrobnosti iz njegovega življenja in razmerja med njim in Boženo. Bil je uničen! "Kaj hočete sedaj od tebe?" vpraša Božena strahoma. "Da tožim!" "Josina?" "Da!" Zopet je nastala tišina. Po ulici je vplil mlad človek z belim obraznikom: "Sladoled! Sladoled! Sladoled!" Od trenutka do trenutka se je prikradel temen in pijan zvok godbe v sobo in veter je potegnil, da so zašumeli kostonji. "Ali boš tožil?" vpraša ga zopet ona. Ni se ganil. Zasmilil se ji je ta starec, uničen radi nje. Kostanji so šumeli neprestano in od daleč je še bilo slišati čisti glas prodajalec: "Sladoled!" Končno se je Valon zravnil. Oči so mu bile mokre, a njegov obraz je zadobil izraz strogosti in odločnosti. To je nji dalo nov pogum. A govorila tisti večer nista več o tem. "Sedaj sem ubit!" reče drugo jutro Valon, ko je vstal in se napravil. Zagledavši časopis na zofo, ga je zmečkal in vrgel skozi ctkno. Molče je sedla ona k zajutreku. Počasi je pomakala kruh v kavo. "Kaj bo sedaj s teboj, Božena?" vpraša tiho on in gleda v kavo, kjer se je videla njegova ozka brada. "Kako govoriš?" reče Božena ter jeni jesti. "Ti vendar veš, da ni nobenega izhoda. Jaz nisem strahopetnež. Umazan nočem biti med dostojnimi ljudmi." Božena je prestrašena vstala in hodila po sobi; ustavila se je pred oknom in zamišljena gledala v jasno nebo. "Kaj bo z menoj?" vpraša zamišljeno, kakor sama sebe. Valon je gledal predse na tla in molčal. Božena je obstala pred njim. — Vsakovrstne misli so ji švigale po glavi. Ona je še mlada, lepa, močna, on pa... Želja povzpeli se višje, pomnožiti svoje sile ter si še bolj utrditi eksistenco jo je prevladala. Trpeče hrepenenje in neodločnost, pomešana z veselimi občutki, ji je pretresala prsa. "Napravimo zadnje hudodelstvo!" reče naposled on. Njegov obraz je imel zopet oni strogi in odločni izraz, ki je tolikrat zmagal na govorniškem odru parlamenta. "Ohrani me v dobrem spominu in ne zgražaj se nad menoj," nadaljuje z zgubaním čelom gledoč v tla. V grlu ga je dušil zatajeni jok — usmiljenje nad samim seboj. "Ti veš, da nimam nič, kar bi ti mogel podariti v slovo. Vse je šlo sproti, iz rok v usta. Le nekaj malega imam — malenkost. To si vzemi!" Obrnil se je v zid. Ona je nikhnila z glavo. "Ti me zapuščáš brez vsega!" odvrne jezovito in oči se ji razsvetle srda. "Vzel si mi vse... sedaj pa..." "Ti si mi vzela vse! Tvoj suženj sem bil, tvoj..." Obrnila se je naglo proč. "Lep kavalir!" je šepnila da jo je slišal. "Napravimo zadnje hudodelstvo!" ponovi. Stari njegov pogos se je zbudil in podvojil. "Prinesti ti hočem iz družbine blagajne deset tisočakov. O kam si zašel, Valon!" Skočila je k njemu in obstala korak pred njim. "Vedela sem, da si značaj," vzdihne, nagne glavico in sklene roki. Valon je postal zmeden, sedel je na zofo in zopet vstal, dvakrat se pričel napravljati in si nadel rokavice. Stopil je k njej in jo poljubil. — Ni zdržal. Obraz, ta kameniti birokratski obraz, se je zmečkal in solze so se mu vtile kakor večeraj. "Ti si strahopetnež," šepne Božena gladeča ga po trdih laseh. "To nisem," reče on in se oddalji. Božena mu je sledila oddaljena za korak. Ko je prišel za medeno kljuko, se mu je roka komaj vidno tresla. "Zakaj se ti trese roka?" ga vpraša dvomno ona.

Nasmehnil se je žalostno. "Sedaj se tam doli bijejo zame!" — Stari ponos mu je šinil v glavo. "Jedo in pijo zame in v moje prokletstvo. Ali jaz sem Makso Valon! Nobeđen moje rodovine še ni umrl mirne smrti v postelji — in jaz!" nadaljeval je glasno, zroč v njene oči in obledelo lice. "Mi smo slabi, toda jaz nisem. Kako mal je prostor, ki ga zavzemam v neskončnosti? Kako velik je čas, ko me ni bilo in kako bo velik, ko me ne bo! Majhen kos materije. Eno in isto, ali so te kosti Valon ali salata!" V grlu ga je dušilo. Obup se ga je polasčal, obup pred smrtjo. Bojazen pred smrtjo, samozavest in ljubezen do življenja mu je trgala prsa. Še nikdar ni govoril tako, sedaj je izganjal ljubezen do življenja, do katerega nima več pravice. "Kako malenkostno je to, radi česar govoriš! Organizator — malenkost!" govoril mu je neki glas. Slabosti so ga obhajale, roka se mu je počela zelo tresiti. "Roka se ti trese," deje zopet ona, stoječa kakor kip pred njim. Ta zastrupljena in pokvarjena kepa mesa ga je vrgla v propad, iz katerega ni izhoda. Ta hip ga je prevzelo sovraštvo do nje, radi katere je uničen. "Izvršimo zadnje hudodelstvo!" šumelo mu je v ušesih. Naglo je odprl vrata ter izginil. Kakor divja je planila ona k vratom, ne da bi jih odprla. Čula je kako silno trdo je stopal po kamenitih stopnicah in glasno ihtel. Vsedia se je na stol in hotela misliti... Tisti dan zvečer je hodila po ulicah par sto broječa truma mladih ljudi z godbo na čelu. Valon je zmagal. "Živel Valon!" so se ponavljali navdušeni kliči, prevpijoči godbo. "Proč z obrekovalci!" Dalje prihodnjaj.

zavljanov, in ki je tudi najviše važnost in pomena za rast in dobrobit Združenih držav, na tem vprašanju leži črno na belem, da Woodrow Wilson je naravnost nasproten tej nemško-ameriški Zvezi in vsim drugim, ki so toliko v stvari interisirani, da hočejo, da ostanejo Združene države še nadalje svobodna dežela. Da se pokaže, kak duh veje med v inozemstvu rojenimi državljani in tudi svobodno čutečimi Amerikanci in da se prepriči krivična nadaljna omejitev imigracije, je treba, da ljudstvo pred vsem voli proti Woodrowu Wilson, da ga pobije z glasovnico in da pride na predsedniški prestol kandidat, ki je drugih misli kot sta Wilson in Roosevelt, kojega princip in obljuba je biti z vsakim pravičen, pa bodisi, da je isti Amerikaneec ali pa da je prišel od kod drugod. Volite za take kandidate, ki so za to, da imajo tuji narodi prost vhod v našo do sedaj svobodno deželo. Edino Taft in delavski kandidat-Debs stojita za prost vhod imigrantov. Ne dovolite toraj, da bi Wilson in Roosevelt jemala tema dvema kandidatomu glasove.

SLOVENSKA SIROTIŠNICA.

Seja čičaškega začasnega odbora se je vršila zadnje nedeljo in na tej seji je upravnik Glas Svobode izročil odboru baneno vložno knjižico in vse nabiralne pole in drugo. Nadzorni odbor je pregledal varščine tajnika in blagajnika in iste sprejel v shrambo. Kakor je bilo iz poročil razvidno je odbor zelo aktiven in se pripravlja na resno delovanje. Sestanek nekaterih članov odbora s g. Brožičem je dal povod debatajnju v prilog Sirotišnice oziroma projektiranega sestanka vsih slovenskih časnikarjev, začasnega odbora in odborov vsih slovenskih podpornih organizacij v Ameriki. V tem oziru je bilo sklenjeno, da se počaka priobčitve manifesta slovenskih časnikarjev, ki izide v kratkem in se po njem ravna. Nekdo se je izrekel, da glede sirotišnice še nismo na jasnem in da bi bilo potrebno, da se stvar natančneje pojasni. To je lahko reči, toda pojasniti stvar, dokler še piše ni zvaleno je težko. Sedaj smo komaj tako daleč prišli, da imamo jajce, vprašanje pa je, ali želimo, da se to jajce zvali ali pa ga pošljemo v "cold storage". In to vprašanje bo rešeno na prej omenjenem sestanku zastopnikov slovenskega naroda v Ameriki. Na tem sestanku bo zvoljen centralni odbor, izdelana pravila, in korporacija in vse potrebno; nadalje se bo pred vsem dognalo kako daleč bomo v stanu poseči v tej zadevi, mogoče bomo imeli do takrat že zdelan načrt, kar je pa najglavnejše je to, da bomo vedeli na kako podporo se smemo zanesti in v koliko se bodo organizacije zainteresirali za izvršitev te ideje. Sprožena želja je, da se ta sestanek odredi na 28. novembra v središču Amerike to je v Chicagu. Ker ne bo veliko časa preostajalo, naprosi odbor slov. Sirotišnice vse podporne organizacije, da med tem časom ukrepajo v zadevi pri svojih sejah, da pridejo do zaključka in zvolijo svojega zastopnika za sestanek. Vsak posameznik pa naj napiše svoje mnenje in ga pošlje na tajnika odbora V. S. Skubic 2727 S. 42. Ct., kateri bo pismo prečital na odborovi seji, da bo odsek odbora, ki bo imel nalogo izdelati načrt pravi, imel kar največji vpogled v stvar, tako da bo delo zdato olajšano na sestanku. Pri vsem tem pa rojčki naj ne pozabijo nabirati milodare za sirotišnico. Vsak najmanjši dar je dobrodošel in bo skrbno naložen na varno banko, katerega bo odbor izročil centralnemu odboru. Želati je tudi, da se slovenski arhitekti odzovejo temu poklicu in če mogoče izdelajo načrt za projekt, ki bo stal okoli \$100,000 ter ga predlože zastopnikom naroda in ob enem dajo taka pojasnila, ki bodo dala dober vpogled njihovi ideji.

Melanholija.

Večina zdravnikov se strinja, da melanholija ali otožnost in raztresenost misli je večkrat rezultat nepravilne hrane ali nezadostnega žvečenja hrane. Melanholičen človek je pobit, otožen in žalosten. Če je vzrok te bolezni kak nered v prebavi, rabite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki

Ne odlašajte!
Bolečinah v ledjih ali sklepih, temno barvani vodi, oteklosti pod očmi, usedlini v vodji, oteklih nogah ali členkih, neprijetnem okusu v ustih, vodnih nepravilnostih.
(Severa's Kidney & Liver Remedy.)
Najboljši učinki slede njegovi rabi. Primerno je za stare in mlade ljudi obeh spolov.
Cena 50c., večja steklenica \$1.00.
Da ozdravite prebavne nepravilike, da okrepite želodčne mišice in da si pridobite redno delovanje črev, rabite
SEVEROV ŽIVLIENSKI BALZAM
(Severa's Balsam of Life.)
Cena 75 centov.
Ker je zdravje celega ustroja odvisno od zdravih črev in jeter, bi morali ljudje, ki imajo zabasana in bolna čreva, uživati
Severove Kroglice za jetra
(Severa's Liver Pill.)
Cena 25 centov.
Kadar potrebujete zdravila, naj bodo Severova. Prodajajo jih lekarnarji povsod. Zavrnite nadomestitve. Pismeni zdravniški dobite takoj, ako pišete na
W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA
POPOLNO ZDRAVJE
VAŠ ZDRAVNIK, kedar vas zdravi tokaj vpraša glede vašega želodca, jeter in droba, kaj je njegov prvi čin je stimulirati iste da delujejo; ZAKAJ PA ČAKATI, DA PRIDE DO TEGA? Popravite vzrok takoj predno obolite in odstranite strup iz vašega sistema.
ZAM-ZAM TABLETE
stimulirajo delovanje teh organov, ZAM-ZAM vam dajo rdečo barvo in vas poživijo. ZAM-ZAM je gladka pot do popolnega zdravja, so lahke za vzeti, jih lahko dobite, so lahke in pozitivne v njih delovanju. Samo en poskus in hvalo jim bodete peli do neba — kupite jih še danes.
Najboljše zdravilo za zabasanoost
ZAM-ZAM TABLETE
V lekarnah 10c in 25c.
bo hitro očistilo prebavne organe in tudi kri. Čista kri daje bolniku novo energijo, novo življenje. — Njegova hrana se mora skrbno pripraviti, zbrati in popolnoma prežvečiti. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je priznano zdravilo za zgubo apetita, zabasanoost drobja in za vse neredne prebave. Če bo kateri član družine kazal znake nenadne oslabelosti duha in telesa, dajte mu Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. V lekarnah Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Delavsko časopisje je najmočnejše orožje delavskega ljudstva.

RAČUN Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze

od 1. Maja do 31. Avgusta 1912.

Ustanovljena leta 1908. Inkorporirana leta 1909. Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

Main financial statement table with columns for DOHODKI (Income) and IZDATKI (Expenses), categorized by fund type and membership level.

- GLAVNI ODBOR: ANTON MLADIČ, predsednik; ANTON FISHER, podpredsednik; JOSEPH BENKO, tajnik; WILLIAM RUS, zapisnikar; JOHN KALAN, blagajnik. NADZORNIKI: FERDINAND GLOJEK, (pred.); ANTON DULLER, MARTIN V. KONDA. POMOŽNI ODBOR: JOSIP IVANŠEK, VICTOR S. SKUBIC, JAKOB TISOL, JOHN LEVSTIK, MOHOR MLADIČ. VRHOVNI ZDRAVNIK: DR. ALOIS M. ZAHORIK.

Summary table for DOHODKI (Income) and IZDATKI (Expenses) with sub-totals for various categories like Bolniška podpora, Povšanje, Usmrtnina, etc.

Summary table for IZDATKI (Expenses) with sub-totals for Bolniška podpora, Usmrtnina, and Iz tiskovnega sklada.

Summary table for DELITEV DENARNEGA PREMOŽENJA (Assets) including interest on Northern Trust and Savings Bank.

NAŠA BROŠURA "ŠKOF PROTI ŽUPNIKU" IN PA LJUBLJANSKO DRŽAVNO PRAVDNIŠTVO. "Slovenski Narod" v Ljubljani piše v št. 223 sledeče: "Škof proti župniku" v Chicagu v Ameriki je pred kratkim izšla senzacionalna brošura, katere so se klerikali tako ustrašili, da so hiteli klicati državnega pravdnika na pomoč.

kako je takrat tekla kri in kako je sodišče nadiktiralo toliko in toliko mesecev ječe... Te stvari so popisane, dokumentarčno podprte in osvetljene s stališča državnih in cerkvenih postav. Kdo se bo čutil, da so klerikali pritisnili na državnega pravdnika, naj to, za ljubljanskega škofa tako neprijetno brošuro spravi s sveta. In res — državno pravdnništvo je brošuro konfisciralo in tiskovno sodišče je konfiskacijo potrdilo, češ, da je nevarna javnemu miru in redu in varnosti škofove časti. S tem pa še ni izrečena zadnja beseda, kajti proti konfiskaciji bo vložen pritožba in če bi pritožba nič ne pomagala, bo pa prišla stvar v državni zbor.

"Škof proti župniku. Kdor je naročil to velezanimivo knjižico, katere vsebino smo sicer že imeli priliko čitati v raznih slovenskih listih, seveda v odlomkih, naj nekoliko počaka. Knjižica je prišla v Ljubljano, kjer pa je vsled dolge vožnje in vsled zaslug dobrih ljudi obstala, da si malo odpočije. V kratkem pa se bo napolnila med slovensko ljudstvo, da osvetli še knjižica enkrat delovanje in nastopanje našega škofa proti svojemu podanikom, ki niso volje v vsakem oziru trobiti v njegov rog in ga zalagati z denarjem za njegova brezmiselnost in faltna podjetja." To je za počti! Tedaj ljubljansko državno pravdnništvo brani "čast" ljubljanskega škofa Anton Bonaventura Jegliča!! Kon-

fiscira resnico, povsem dokazano resnico! Resnica je nevarna javnemu miru in redu!!! To se zamo-re zgodi edino v Avstriji, osebno to pa na Kranjskem. Dovoljujemo si pa vprašanje: Kje je bilo ljubljansko c. k. državno pravdnništvo, ko je škof Jeglič razposlal zloglasno, nemoralno in skrajno nesramno "Rdečo brošuro"?! Ljubljanskemu škofu je dovoljeno kaliti najnežnejši čut morale, med tem ko se protipostavno zabranjuje resnici pot v javnost!! Toda ljubljansko pravdnništvo naj bo pomirjeno. Na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in na Koroskem in že precejšnje število brošur "Škof proti župniku" in bodo še tja dohajale.

Summary table for Društva dolgujejo (Societies owe) including Na assemtu itd., Na znakih, and Skupaj.

Glas Svobode

Published by M. V. KONDA

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK in velja

Za Ameriko: Za celo leto \$2.00 Za pol leta \$1.00

Za Evropo: Za celo leto \$2.50 Za pol leta \$1.25

GLAS SVOBODE 1809-1813 LOOMIS STR. CHICAGO, ILL.

LETOSHJA LETINA IN ZDRŽNA DRAGINJA.

Po zanesljivih izveštjih, ki dohajajo iz vseh delov am. držav dokazujejo, da je letošnja letina najbogatejša kar jih ameriška zgodovina sploh pozna.

men, oves in krompir, vse je izoborno. Sladkorna pesa bo prinesla izvanreden dohodek.

Iz Minnesote poročajo: Farmerji na severozapadu se znajo ponasati z najboljšo letino.

Kansas pričakuje vrednostnega pridelka, ki povprečnost zadnjih 10 let prekaša za 50,000,000 dolarjev.

Colorado imenuje nje pridelek krompirja edinega, ki za staja pod povprečnostjo.

Nebraska poroča o pridelku pšenice, ki povprečnost prekaša za 50 odstotkov.

Missouri hvali to leto kot najboljšo letino od pamtiveka. Koruza se cenila na \$139,300,000.

Montana ima pšenično letino, ki daleč prekaša povprečnost. Sena je silno veliko.

V Idaho je bila dobra letina za ovočje; pričakuje se 50 odstotkov več dohodka.

Washington ima boljše letino kot v lanskem letu. V pšeničnih krajih v zahodni polovici države bo znašalo okoli 37,500,000 bušljev.

Illinois zamore poročati o pridelku koruze, kar do sedaj vse prekaša. Oves je vse presenetljivo; mnogo farmerjev pridelala podvojno od tega, kar so pričakovali.

Iowa ceni vrednost njegovega letošnjega pridelka na \$334,149,000 proti \$305,331,000 minulega leta.

Maine se veseli na veliki pridelek sena in koruze. Malega sadja je veliko, samo jabolk je malo.

Massachusetts mi sicer nezadovoljen, pritožuje se pa na slabo stanje jabolk. Pridelek sena in krme hvali.

New York hvali izvanredno letino sadja, celo breskev je mnogo, med tem ko jih je malo v drugih državah.

Pennsylvania poroča isto. Texas bo pridelal skoraj en tretjino pavole izmed vseh dežel; pridelek žita je večji kot kdaj

popred; turšica izvrstna ter pšenica in oves sta izborna in bogata. Oklahoma bo pridelala med 75 in 100,000,000 bušljev koruze in nad 20,000,000 pšenice.

Arkansas ima najboljše letino njegove zgodovine. Na bombaževini se pričakuje produkcija 1,000,000 bal. Izvid da pričakovati najboljše letino riža.

Kentucky bo imel najbogatejši v najboljše pridelke koruze, tobaka in sena, kar jih je kdaj imel. Posebno je velika produkcija tobaka.

Georgia ima povprečno letino koruze, toda letina ovočja je bila boljša, kot kdaj popred. Pridelki bombaževine bo veliko večji, kot v minulem letu.

Virginia je s pridelkom bombaževine zadovoljna in imenuje svoj "Peanut" pridelek prav dober.

Letošnji pridelek pšenice v Kanadi se cenila na 300,000,000 bušljev, kar je podvojno od leta 1911.

Iz tega razvidi cenj. čitatelj, da je tu v Ameriki vsega živeža v preobilju, toda kaj je pa s cenami? Od vsega tega blagostanja ne čutimo nič.

Ali bo že enkrat vlada resno nastopila proti trustom ali ne!

Skrajni čas je, da se stori konec tem tatovom, ki ropajo ljudski denar na način, za katerega nimamo izraza.

Kongres, senat in vlada ima red narediti!!!

ZNANSTVO IN VEDA.

Vsako navodilo v kuharski knjigi prične z besedo: "vzemi". Potem našteva vse primesi, katere so pravzaprav potrebne za pripravo jedi.

Vse spoštovanje pred pravo znanstvo. Pred šestdesetimi leti je socialdemokrat Ferdinand Lassalle proglasil zvezo znanstva z delavstvom.

Naznanjam, da dela se tukaj še dosti dobro toda zasluži se pa le, kakor ima kdo prostor, eden boljše, drugi slabše.

Omeniti moram kako sem nalesel na neko "izobraženo" žensko v Roon Runu. Bil sem nekega dne malo bolan, da nisem mogel iti na delo.

Če prav nisem grizev, vendar me vedno tešči še dandanes v prsih. (Op. ur. Pite Trinerjevo grenko vino in pozabite krompir. — Zdravi!)

Pozdrav vsem čitateljem Glas Svobode.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

učna sredstva se prosto dobe. Teoretično je siromak baš tako upravičen kot bogatin.

"Potom sterilizacije (neplodovitosti) fizično in duševno degeneriranih (izpridenih) se more le začasno odpomoci; v času ene generacije bi pa zopet bili manj vredni, fizično, duševno in moralno izprideni ljudje.

Tako govori znanstvo. Ako zamore govoriti svobodno in nemoteno, tedaj mora proglasiti družabni preobrat v smislu socialdemokracije, kot domnevo za uresničenje nje lastne zahteve.

Edino in največje založništvo slov.-angl. in raznih slov.-angl. knjig. — Pišite po cenik.

La Salle, Ill. Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

DOPISI

La Salle, Ill. Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Naš poročevalce nam je poslal, kakor on trdi popolnoma resničen dogodek, tikajoč se nekega duhovnika. Da je vsebina dopisa resnična nam dokazuje dejstvo, da smo o ravno isti aferi, tikajoč se nezne morale in drugega, prejeli tudi od več drugih ondotnih rojakov enaka poročila.

Schwitznerj ve obleke so najboljše! Ste se že pripravili za zimsko obleko? Naša zaloga najboljša in največja na Blue Island Avenue. Obleke in suknje od \$7.00 do \$35.00

Največja in najstareja lekarna v Chicagi. C. G. FOUČEK Lekarnar 25 let 1801 Center ave., vogal 18. cesta. Kedar potrebujete zdravila, ali lekarsko pomoč pridite k meni, kjer vam najboljše postržem.

KDOR HOČE DELA naj se nemudoma naroči na največjšo knjigo: "Veliki Slovesko-Angleski Tolmač" da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE NARODNA TISKARNA 2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL. TEL. CANAL 445

Dajte izdelati svoje tiskovine pri "SPRAVEDLNOST" 1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

SLOVENSKA GOSTILNA kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov. 21. nov. 1909 **Inkerp.** 5. marca 1910
MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:
PRESEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Coñemaugh, Pa.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 236, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:
JOHAN LEŠKE, predsednik, Box 94, Breezy Hill Sta., Kans.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Lovington, Ill.
JOHANN GOMILA, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:
MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Hermine, Pa.
MARTIN POUFL, Box 130, Adamsburg, Pa.
PRIPOMBA: Gl. podpredsednik bo priobčen, kadar gl. urad sprejme glasovnice.

Glasilo je "Glas Svobode."
 Vsem društvom oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

KRŠČANSTVO.

A. H. Skubic.

X. KANONIČNO PRAVO PAPEŽA.

Te dni smo prejeli pismo od Naročnika A. S., v katerem nam piše doslovno:
 "V hiši, kjer stanujem, dobivamo vse slovenske liste. Jaz sam sem naročen na Am. Slov. in sem ga vedno vestno čital, toda resnice v njem ne najdem; namesto da bi ta list pisal versko resnico jo zavija in zato se ne čudim, ko Vaš 'brezverski' list Glas Svobode prinaša resnico, dela tisto delo, katero je bilo namenjeno A. S. Zato se naročim na Vaš list, za kar prilagam \$2.00 in upam, da bode te nadaljevali z dobrim delom."
 Taklo sodijo našo pisavo Slovenčevi naročniki.

V današnjem poglavju prinašamo kanonično pravo papeža, katero bi moral vedeti na pamet vsak dober rimo-katoličan in tudi odpadnik. Čudimo se, zakaj ni tega prava priobčil A. S.! Ali se menda boji zapisati resnico?
 Tistemu, ki dokáže, da je spodnje besedilo lažljivo, damo \$25 nagrade. G. Sojar ima tu priliko zaslužiti \$25.00 in nas postaviti na laž:
 To papeževo pravo se glasi:
 1. Ustave princev niso višje, ampak so subordinirane cerkvenim ustavam.
 2. Zakoni cesarjev ne morejo razrušiti cerkvenega ali kanoničnega prava.
 3. Ni postavno za cesarja, da bi storil karkoli, ki bi bilo nasprotno apostolskim pravilom.
 4. Ni postavno za kralje, da bi se polastili stvari, ki so last duhovnov.
 5. Nobena šega ali navada kogasibodi ne more ovreči zakonov izdanih od papežev.
 6. Ne skušajte se zoperstavljati apostolskim (kanoničnim) ukom, temveč spolnajte jih s pozdravom in dobro voljo.
 7. Jarem, ki Vam ga nalaga sv. cerkev, morate nositi, čeprav zgleda neznošnjiv.
 8. Zemljna oblast ne more papeža niti zavezati niti oprostiti.
 9. Da je pobožni princ Konstantin zval papeža za Boga, in da on kot Bog se ne more soditi kot bi se človeka.
 10. Da je on (papež) kot Bog nad vsako človeško postavo in sošho in je nedosegljiv.
 11. Da so vse postave, ki so nasprotne postavam in odredbam rimskih prelatov brezpravne, brez moči.
 12. Da se morajo vse papeževe odredbe brez ugovora in takoj ubogati.
 13. S tistim, katerega je papež izobčil, ne bi smeli še celo govoriti.
 14. Duhovniki so očetje in mojstri, celo nad prinči.
 15. Civilno pravo prihaja od človeka, cerkveno ali kanonično pravo pride naravnost od Boga, na podlagi katerega sme papež v

zvezi s svojimi prelati delati ustave za ves krščanski svet v duševnem oziru, za zveličanje duš in pravo vodstvo cerkve; in če potrebno soditi in razpolagati z vsim posvetnim blagom vsih Kristijanov.
 16. Nevernik, ki veruje ali uči napačne doktrine glede zakramentov je izobčen in ponižan in izroččen posvetnemu sodišču.
 17. Posvetni prinči, ki nočejo prisiči, da bodo branili cerkev proti nevernikom, so izobčeni in postavljeni pod interdikt (izobčenje).
 18. Blago nevernikov se zapleni in zapade cerkvi.
 19. Odvetniki in notarji, ki store kako uslugo nevernikom ali njihovim zagovornikom, ali če jih zagovarjajo pri sodnih obravnavah, ali pišejo za nje listine, so infamni in suspendirani od urada.
 20. Posvetne oblasti, potem bodisi stalne ali samočasne, morajo prisiči, da bodo uničile po njihovi možnosti vse nevernike, obsojene od cerkve; posvetni vladar, ki ne iztrebi nevernikov iz svoje zemlje je izobčen.
 21. Tisti, zaznamovani s križem za uničenje nevernikov, se radujejo privilegija, danega križarjem za pomoč sveti deželi.
 22. Prosti so vsake obveznosti vsi, ki so na kakkoli način zavezani nevernikom.
 23. Kdor koli umre v boju proti nevernikom, pride v nebeško kraljestvo.
 24. Ne smatramo tiste za očetomilice če ubijejo katerega staršev v svoji gorečnosti za svojo mater cerkev, če to store, da se izogonejo izobčenju.
 V prihodnji številki nadaljujemo s papeževimi zakoni; predno pa zaključimo današnje poglavje naj damo malo komentarja k vsaki točki:
 1. Papeževi zakoni so najvišji in vsi drugi posvetni zakoni so inferiorni (manjševredni). Papež hoče s tem pokazati, da on je **edini glavni svet** in njemu se mora vse uklanjati. Vse druge posvetne odredbe in zakoni so od muh, ako se ne strinjajo s papeževimi odredbami.
 2. Pomen isti kot pri točki 1, isto skoro velja za točko 3.
 4. Posvetni vladarji, roke proč od cerkvenega premoženja! Količko je ta odredba vredna vidimo na Francoskem in Portugalskem kjer so cerkev ločili od države.
 5. Kar papež za svoje mora brezpogojno storiti, čeprav so navade med narodom stoletja stare. Tu nas spominja afera — Riemanje in škof Nagel.
 6. Isto kot 5.
 7. Če papež pravi, da rabi več milijard lir za vzdrževanje vatičana in drugih cerkvenih poslopij, tedaj mu jih dajte, pa makar si cente od nst pritrgate.
 8. Papež je zonet vladar sveta, kateremu nimajo posvetni vladarji nič za diktirati. (Glej zgodbo Napoleona I.).
 9. Najkolosalnejše pa je to, da se papež imenuje boga in ker je papež bog, ga ljudje ne morejo soditi. Kedo bi je Krista bolj po zobeh, kot ravno ta našemlje.

ni rimski bog — papež? (Glej zgodba papeža Aleksandra Borgio.)
 11. Ustava Zdr. držav je od muh, ravno tako zakoni Francije in Portugalske, Nemčije, Anglije, itd. tako vsaj hoče reči papež.
 12. Kar papež reče se mora takoj in brez ugovora zgoditi, saj on je vendar bog. In če je vsega mogočen bog, mu li je potem treba toliko zakonov in takega pretenja proti nevernikom. Zakaj jih nje-gova vseomogućnost ne spravi s sveta ali pa spreobrne. Tu se vidi kak bog je rimski papež!
 13. S tistim, katerega je papež izobčil ne smemo celo govoriti. Zakaj ne? (Glej zgodbo papeža Aleksandra VI., ki je Turke poklical proti kristjanom).
 14. Vemo, da so nekateri duhovni očetje v pravem pomenu besede, so pa tudi mojstri, da jim ni para.
 15. Pri tej točki pride papež do lastitve tuje lastnine. Ali tako papež spolnute sedmo božjo zapoved: Ne kradi!!
 16. Tisti časi so minili, ko je rimska cerkev izročila nevernike "sv. inkviziciji". Čudimo se le, da se rimska cerkev tako trdovratno drži stare tradicije in hlepi po srednjeveških časih in oblastih.
 17. Zopet pretenje z izobčenjem, za katero se dandanes več noben pameten človek ne zmeni. Izobčen biti je častno.
 18. Vsi tisti, ki ne verujete v to, kar vam kat. cerkev zapoveduje ste v nevarnosti, da vam lepega dne zgine vse premoženje in da se isto znajde v kakem farovžu. Ne kradi! Ne želi si svojega bližnjega blaga in žene, je rekel Bog na Sinaju — "rimski bog" pa pravi čisto nasprotno: Ropaj in kradi!
 19. Če si nevernik, tedaj te s nesmejno advokati, tudi ako jim pošteno plačaš, zagovarjati. Tu v Chicagi je nad 8000 odvetnikov, ki te nikoli ne vprašajo, če kaj veruješ ali ne, pa so vseeno kolikor toliko pošteni in se ne boje nobenega papeža, da bi jim urad zvel. (Glej tožbo proti G. Sojarju radi nekega testamenta!)
 20. Nevernike pomčite v morje in tisti vladar, ki tega ne stori, bo izobčen. Kaj bi pa rimski bog rekel na to če bi vlada Združenih držav zapovedala: Vsi tisti verni rimo-katoličani poberite šila in kopita in se skidajte iz proste dežele v Rim, k papežu, vašemu potentatuu!!
 21. Bog na Sinaju ni rekel: Ne ubijaj Izraelcev, druge pa smeš. Rimski papež — ali kakor se sam imenuje — bog — pa pravi: Ubijaj nevernike, greh! so ti odpuščeni in v nebesih se vesele nad nekrščansko krvjo, ki jo preliვა.
 22. Isto kot v točki 21 ravno tako točka 23.
 24. Ako sta tvoj oče in mati prišla do spoznanja resnice in vsled okolščin ne verujeta več te-ga, kar sta nekoč verovala in če si ti, njih sin ali hčer, ker se nisi prišel do spoznanja, ostal trdovraten ali dober vernik in te tvoji stariši hočejo poučiti prav in pokazati znoto, da bi sprevidel, postal nevernik in bil morda vsled tega opozorjen od tvojega duhovnega učitelja, da boš izobčen, tedaj smeš, na podlagi papeževega zakona, ubiti očeta in mater nimaš nobenega greha in izognil si se izobčenju. Ljudje, ki imate količkaj zdrave pameti, sodite sami postavive onega nezmojljivega rimskega papeža, ki si še vedno lasti kraljevsko čast in najvišjo oblast na zemlji in ki pravi, da je bog! — Dalje, prih.

ŽIVLJENJE V LENSKIH RUDNIKIH.

Lenski zlati rudniki v daljni Sibiriji so zasloveli že po vsem svetu in sicer ne toliko zaradi svojega naravnega bogastva, temveč zaradi mučeništva, ki so ga deležni omdotni delavci. V vsej svojej nesramni nagoti se kaže ravno v lenskih rudnikih kapitalizem. Silno zanimivo je, kar piše prijatelj in zagovornik delavcev-mučencev, odvetnik G. Patušinski iz Irkutska, ki je mataneno proučil vse razmere, o življenjskih odnošajih lenskih rudarjev. Patušinski pravi:
 "Ko je lenska družba pokupila ali pa uničila vsa konkurenčna podjetja, je absolutno zavladala po neizmerno velikem ozemlju. V Bodajbi je brzojav, železnica, bol-nišnica last lenske družbe, ki tudi vladne naprave redno podpira. — Tej mogočini družbi, ki je nihče ne kontrolira in ki ima tajne zveze s peterburško vlado, je podložnih 6000 delavcev z družinami. — Sicer je res obstojala nekaka pogodba, ali lenska družba se še toliko mi zmenila zanjo kakor za lanski sneg. Dalje obstoja tudi rudniški red, veljaven za vso državo, ali za lensko družbo je bil brez moči. Ko je nastopil ravnatelj Belosjerov svojo službo, je dejal v svojem nagovoru delavcem: "Bratje, pri meni boste moral tako delati, da bo od konj ostalo le griva in rep, od ljudi pa le nos in oči."
 Ko je lenska družba sistematično nakupila vse sosedne zlate rudnike, je tudi sistematično pričela s poslabševanjem delavskih razmer. Mezdo so jim kaj hitro znižali; tehnična dela v rovih so bila tako pomanjkljiva, da so delavci imeli vedno znatne izgube; ravnateljstvo je apeljalo popolen sistem napačnega izmerjenja, tako da so bili delavci na vseh koncih in krajih ogoljufani. Mezdo so jim izplačevali enkrat na mesec, ali delavci niso nikdar vedeli, koliko pravzaprav služijo, tako se je vršilo izplačevanje. Namesto denarja so dobivali delavci listke, s katerimi so hodili v trgovine, ki so bile seveda last lenske družbe, po svoje potrebščine. Cene so bile brezprimerne visoke, naravnost oderuške. Izučene delavce je potisnila družba lahko vsak čas na stališče pomožnih delavcev, tako je namreč bilo napisano v pogodbi. Lenska družba je pridržala tudi del mezde (skupna vsota pridržanih mezd je znašala zadnji čas pol milijona rubljev), a od te vsote niso dobivali delavci nikakršnih obresti.
 Človeku se krči srce, če bere Marxov opis življenjskih in delavskih razmer angleškega delavstva v letih šestdesetih. Ali vsa ta beda je paradiz nasproti življenjskim in delovnim razmeram lenskih rudarjev. Ruski zakoni res niso dost prida, ali niti teh ni upoštevala lenska kapitalistična zalega. Noben rov ni obit z deskami, ves rov razsvetljuje nekaj brlečih svečk, pri razstreljavanju so nezdgoe na dnevnom redu. Zakonito predpisane delovne obleke, škornjev in sukneje iz usnja niso delavci nikdar videli, kaj šele imeli. Vsak dan nezgoda, leta 1910 jih je bilo 410. Stanovanja so še najbolj podobna hlevom. O snagi, higijeni nobe-nega sledu. V tesnih prostorih se tlačijo stari in mladi, žene in možje, fantje in dekleta. Vse bolezn, vse grehote, ki se le najdejo na svetu, so tukaj doma. Delavci tožijo: "Nimamo otrok, nimamo nedolžnih deklet!" In zdravniška pomoč? Manjka zdravnikov in bolnišnic; in če bi bilo vsega dovolj, kaj bi izdalo, če ravnateljstvo ne dovoli, da bi ostajali bolni delavci doma. V bolnišnicah pa le že otroci poleg jetičnih, sifilitičnih poleg mater na porodu.
 In še drug cvet kapitalizma se je tukaj bohotno razvil: delavske žene se silijo v prostitucijo. Delavci so prosili, naj bi stanovali poročeni in neporočeni ločeno, ali kaj jim je odgovorilo ravnateljstvo? "Temu ne moremo ugoditi, ker ni v našem revirjurn postavno izvedene prostitucije." 42 procentov vseh delavcev je poročenih. Ali ti so po pogodbi zavezani, da svoje žene in hčere dajo na razpolago v svrhu "domačih del" rudniškim uradnikom. "Domača dela" so seveda le plašč za prostitucijo. Ako se upre žena ali hči, tedaj je mož ali oče gotovo takoj vržen na cesto."
 Pač lepa kulturna slika iz 20. stoletja! "Zarja"

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO IZ AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUTEJO IZ NEW YORKA

Argentina	23. oktobra	Martha Washington	16. nov.
Alice	6. novembra	Laura	13. novembra

Parniki odpujejo vedno ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na 40. ulici 5th ceste v South Brooklynu.
 Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občujne se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
 2 Washington St., New York, N. Y.
 K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago.

Modne obleke in svršniki.

Največja zaloga, najboljša kakovost in najnižje cene najdete vedno pri

THE ATLAS CLOTHING CO. JELINEK in MAYER, imit. ija
 vogal Blue Island Ave. in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN BANCŪELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu: od 8.—10. ure popoldne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10. ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažna pivo v steklenicah na vse kraje.
 Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River vnoziče 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtke ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov tlovjak)	S. S. La Provence
S. S. La Lorrain	S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.
 Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov. dvovjak)	S. S. Chicago
S. S. Niagara	S. S. La Touraine

Glavni zasedbi 1913-14 3. New York
 glavni zastopnik 439 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

MAURICE W. KOZMINSKI.

ANGLEŠČINA.

Poučujemo že peto leto angleščino in lepopisje potom dopisovanja. Dobri uspehi, lahka metoda. Učite se doma. Pouk traja od šest mesecev. Nizka šolnina. Pišite po pojasnila še danes.

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA.

1380 E. 40. St. Cleveland, O.

Telefon: Canal 3014

MAZDARI!

SALOON

s kegljiščem

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unjake cigare. Potniki dobre pri meni šešna preno čista. Potražem vsakemu točno in izbrno.

MARTIN FOTOKAR
 1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

DOIPI SI.

ODPRTO PISMO.

Menda ga ni več tako oddaljevala in tako osamljenega kota tu in okraj oceana, kjer živé naši narodni bratje — Slovenci, da jih ne bi bil vzbudil glas ter bi se ne zanimali za tako prekoristno stvar slov. Sirotišnice. In res je, da zamoremo že danes z mirno vestjo in zaželjenim hrepenenjem ter ponosno zreti v ono smer vsi Slovenci v Ameriki — tje, kamor nas vodijo naši neustrašeni, neutrudljivi in častni voditelji — svobodomisliči.

Vem jaz in vemo vsi zavedajoč se, da vam je nastavljen "kamen" napuha od dveh različnih strank ob katerega naj bi se spodtaknili, pa tudi ta se bode v blato pogreznili in tam kot ne škodljiv obličal. Zato piše "sv." Avguštin: "Pri zidavi babilonskega stolpa je nastala zmošnjava vsled napuha". Naprednost in delavnost za ste združile narod s podvojeno požrtvovalnostjo v ljubezni do pravega dela. Naprednost pa tudi nič drugega ni, kakor ljubezen do naroda, kar je razvidno vestransko zanimanje in delavnost za slov. Sirotišnico.

Lahko bi napisal veliko polo papirja sočutnih izrazov glede Sirotišnice pa kaj bi vse to pomagalo, ko imamo vrho tega še drugega, neizogibnega in prekoristnega dela, katerega navod bom skušal podati vsem zanimajočim se Slovencec za Sirotišnico, v naslednjih vrsticah; vam pa kot voditeljem in vzbuditeljem veselo kličem po izrazu Krista: "Ite et docete omnes gentes!"

Še prej pa ko pričnem v nadaljnjo razmotrivanje glede Sirotišnice si usvojam vprašati vse one razadnjake in nasprotovalec Sirotišnice, ki rabijo pri vsaki priliki izraz država — kaj je država? Odgovor: Država je ljudstvo. — Vem, da znanost rada beži od nas, a pomisliti moramo dobro prej kot kako stvar odbijamo rekoč: "Država naj skrbi za onemoglo in sirote". Torej vsak klub, vsako društvo, vsaka Jednota ali Zveza tvori en del države! Ali je potem raspenetno če se država kot takšna zanima in skrbi za svoje sirote? Ne! In še enkrat ne.

Sedaj pa: Kje naj se ustanovi zidoma zgradi Sirotišnica?

Sirotišnica mora biti po mojem skromnim mnenju v takim kraju, kjer je ugodno podnebje in rodovitno ozemlje, to se pravi v kraju kjer ni prevelik mraz in ne prehudá vročina. Le pomislite na dejstvo, učinke in posledice zime. — Pomislite pa tudi kako blagodejno nam dá že zdravim in krepijim v večjih slučajih žarek prijazenega, okrepkajočega solnca in to toliko bolj upliva na mladež in starost. Ni pa še vse to. Sirotišnica si bode v ugodnim podnebju stotake prihranila skozi vsako zimsko sezono. Živina bode večji del na pašniku, mesto, da bi v hlevu se tresla mraza in poljski prideljki ostanejo ne pokvarjeni oziroma ozehljeni kar privročena in pomeni boljše rast v rastlini sezoni. Skratka rečeno: ugodno podnebje je blagodejno za rastlinstvo, živali in ljudi!

Koliko akrov zemlje naj bi Sirotišnica posedovala?

Oziraje se na število 100,000 Slovencev bi nikakor ne zadostovalo 160 ampak 400 akrov bi popolnoma zadostovalo razmeram kakršne so sedaj in bodo v prihodnje.

Dokazano je, da deset oseb se preživi na 20ih akrih v državi Illinois in to v krajih, kjer ni najboljše zemlja; torej če računamo na 100 oseb v Sirotišnici porabimo 300 akrov in imamo še 100 akrov v rezervi. Na teh 100 akrih pa zamoremo toliko živine izrediti in poljskih pridelkov pridelati, da nam zagigura vseskozi toliko, kakor rezervni zaklad. Radodarnost Slovencev lahko enkrat premine, radovitnost zemlje pa nikoli ne premine če se prav postopa ž njo in dobro gospodariti. V tem oziru se čutim zmožnega in bi lahko dal na več vprašanj podrobnih razprav in dokazov, da je temu tako pa ker vem, da me nikdo ne potrebuje zato samo površno omenjam stvar, če bi me pa kdo potreboval v to svrho sem pa pripravljen storiti vse kar je v moji moči.

Kako naj bi se Sirotišnica za kmetijstvo pripravila in skom ali štum naj bi se pečala v to bom enkrat pozneje svoje misli izrazil in če tako, ji ni li samo obstoj ampak tudi napredok zagotovljen.

Kakšno naj bo prepričanje Sirotišnice? Glede prepričanja Sirotišnice naj bode jednostavno takšno, kakor je bilo Georga Washingtona: — prepričanje vsih ljudi. To bi se reklo toliko, kakor, da pripozna prepričanje vsakega posameznega ali pa vsih skupaj. Tudi se lahko napravi ali zgradi, sezida kapela in bogoslužje v vede in to na izrečno željo in večjo večino sirotišnikov in kakor pa nesme zgrešiti svobodomiselnosti po ti in pustiti roko stegniti nad njo kakemu "kleriku". Naj se da prilika vsem stanovam storiti kaj koristnega za slov. Sirotišnico, obvarovati se je pa mora vsega zlega. Kakor se mi staramo tako se starajo tudi duhovniki in kadar bode star in bode težko opravljal svoje "veliko" delo v župniji pa se bo lahko maselil v Sirotišnici s ravno tistimi pogoji kakor vsak drugi. Sevá, da se kaj takega ne moremo nadjati od duhovnikov, ki so preveč lakomni na denar, so pa izjeme, ki bodo dobrodušno sprejeli ta poseel in delovali z vso resnostjo za dobrobit Sirotišnice ter stem pokazali javnosti delo, delo kristjanskega usmiljenja.

Vem že naprej, da si bode marsikateri čitatelj teh vrstic obdrgnil nos in vzkljikal rekoč: "No, to pa mora biti kakšen "far", ki že cikne na službo Sirotišnici je se ni". Toda bodite mirni, jaz sem slov. farmer, premislite dobro zakaj se gre, pomislite pa tudi, da svobodomislec se ne straši cerkva in njih voditeljev, ker ne veruje in iste in ve da ga ne morejo zveličati in ne pogobiti, pač pa vé, da naredi s tem veliko uslugo in zadovoljstvo onim, ki niso svobodomiselní. Torej naše geslo naj bode vsikdar in vsepovsod — zidati in nikoli podirati!

Op. Ne zabite, da tudi mi farmerji hočemo prispevati k "Sirotišnici" in smo se v to svrho že obsodili na vsako glavo en dolar. Slovenski farmer.

Kako naj bi se Sirotišnica za kmetijstvo pripravila in skom ali štum naj bi se pečala v to bom enkrat pozneje svoje misli izrazil in če tako, ji ni li samo obstoj ampak tudi napredok zagotovljen.

Kakšno naj bo prepričanje Sirotišnice? Glede prepričanja Sirotišnice naj bode jednostavno takšno, kakor je bilo Georga Washingtona: — prepričanje vsih ljudi. To bi se reklo toliko, kakor, da pripozna prepričanje vsakega posameznega ali pa vsih skupaj. Tudi se lahko napravi ali zgradi, sezida kapela in bogoslužje v vede in to na izrečno željo in večjo večino sirotišnikov in kakor pa nesme zgrešiti svobodomiselnosti po ti in pustiti roko stegniti nad njo kakemu "kleriku". Naj se da prilika vsem stanovam storiti kaj koristnega za slov. Sirotišnico, obvarovati se je pa mora vsega zlega. Kakor se mi staramo tako se starajo tudi duhovniki in kadar bode star in bode težko opravljal svoje "veliko" delo v župniji pa se bo lahko maselil v Sirotišnici s ravno tistimi pogoji kakor vsak drugi. Sevá, da se kaj takega ne moremo nadjati od duhovnikov, ki so preveč lakomni na denar, so pa izjeme, ki bodo dobrodušno sprejeli ta poseel in delovali z vso resnostjo za dobrobit Sirotišnice ter stem pokazali javnosti delo, delo kristjanskega usmiljenja.

Vem že naprej, da si bode marsikateri čitatelj teh vrstic obdrgnil nos in vzkljikal rekoč: "No, to pa mora biti kakšen "far", ki že cikne na službo Sirotišnici je se ni". Toda bodite mirni, jaz sem slov. farmer, premislite dobro zakaj se gre, pomislite pa tudi, da svobodomislec se ne straši cerkva in njih voditeljev, ker ne veruje in iste in ve da ga ne morejo zveličati in ne pogobiti, pač pa vé, da naredi s tem veliko uslugo in zadovoljstvo onim, ki niso svobodomiselní. Torej naše geslo naj bode vsikdar in vsepovsod — zidati in nikoli podirati!

Op. Ne zabite, da tudi mi farmerji hočemo prispevati k "Sirotišnici" in smo se v to svrho že obsodili na vsako glavo en dolar. Slovenski farmer.

Op. ur. Prosimo, nadaljujte z Vašimi povsem upoštevjanja vrednim članki. Na zdar!

Sulphur Creek, Cal.

Tukaj gor omenjenim mestu se nahajam v Toplicah, ne da bi kdo mislil da sem šel na "trip" ali na počitnice, ker take mi vbogi delaveci imamo samo kedar nimamo dela in istega za dobiti ni; temveč sem šel semkaj v dosti slabih razmerah in še pri slabšem zdravju, ker sem kot kapitalistični trpin in smo večinoma vsi delavci trpini, podvrženi vsake vrste nevarnem in nezdravem delu, se vsake vrste bolezní nalezel in nabral, poskusi dosti lekov in nesposoben za delo, sem bil prisiljen isto storiti, po nasvetu zdravnikov, ko se že v enem tednu boljším čutim, se upam da bodem tukaj popolnoma ozdravel.

Rad bi veliko kaj dobrega naznanil, pa nimam na žal nič kaj posebnega. Jaz živim v Richmond, Calif. blizu San Francisco, delavske razmere so kakor večinoma povsod slabe in ni mogoče še slabega dobiti, ker veliko prevarenih ljudi pride v tako zvano krasno deželo Californijo, ker jih je na tisoče brez dela, pa posebno v San Francisco.

Ker jih je toliko okolo t. zv. Employment office, da ni mogoče po streetu projt, kar se pa tiče sloge in napredka med tuk. rojaki sploh je malo in slab je izgled za isto, čas bi že bil rojaki da se združimo i po zmožnosti pomagamo ne pa en drugemu nasprotovat ker stem gremo propasti nasproti in ne k napredku. Sedaj se bližajo volitve, Vam stavim na srce, kateri imate pravo voliti, volite trezno in premišljeno, za svoj in svojih korist, nedajte se namamiti za glaš pive; ker vidite da so razmere vsaki dan slabše in boljnim se nemoremo upati, dokler nam bodejo kapitalisti sami sebi dovoljene postavbe krojili, kar bi se pa lahko vse doseglo če bi složno delovali in volili za delavsko stranko, ker ona je edina, od katere se moremo upati boljším razmeram in bodočnosti.

Čitajmo delavske napredne liste kakor Glas Svobode, kateri

nam da dosti poduka za napredok in združujmo se, vidite kako so združeni oni kateri nas tlačijo, imajmo vselej v misli: sloga in napredok potem so nam boljša vremena zagotovljena.

Pozdravim vse člane in sobrate S. S. P. Z., tebi pa Glas Svobode želim veliko vsehlov z novimi naročniki. John Rožič.

Beach, N. Dakota.

Tudi jaz sem se namenil sporočiti nekoliko novic iz naše naselbine. Životarimo po domače obdelujemo svoje kmetije, pšenico smo pokosili in vsa druga žita. Košnja je po večini končana razun lanu. In tudi lan bodemo v kratkem začeli kositi. Dežuje neprenehoma zadnjih 14 dni. Vreme je zmerno gorko, kakor v solnčni Californiji. Mlatva nam je precej zaostala ampak bode sedaj vnaprej bolj jasno. Letina je zelo dobra in ugodna. Takle še nepomnimo dolgo vrsto let nazaj.

Pšenica je obrodila na akter od 21 bu do 27; oves od 50—60 bu. a lan se še ne ve kako se bode obrnil. Krompir je zelo dobro obrodil in tudi vsa druga zelenjava, kakor v solnčni Californiji je prav pravijo tam na coastu trentinovi agenti, da na severu in v zapadni Dakoti je večina zima; ampak tu je vse drugače. Raste dobro, vsepave lepo, je črna zemlja, povečini valovita plavnjava kar oko vidi. Cena je naslednja letos žitu: Pšenica 70c bu., lan 46c, oves 20c bu. Naš gospod Elevator nam plača 23 centov ceneje kakor v Chicagi na market price. To je že malo 23 centov za bušelj. Žita preveč za prevoz. Slaba za kmetovalec v letošnjem letu lko je tako nizka cena žitu, pa menim da se bodo cene povzdignile. Prosim še druge rojake, naj se kaj oglasijo kako je kaj letina po drugih deželah, kako je kaj obrodilo. Po drugih deželah se pritožujejo, da jim je "beli" že pobelil pa pri nas ga še ni bilo na okoli. Ob priliki se zopet oglašam jaz. Želim obilo vsepaha Glas Svobodi. Pozdrav vsem farmerjem po celi Ameriki. Jerney Mezek.

Springfield, Ill.

V Springfieldu je precejšnje število Slovencev raztresenih po mestu in v okolici. Večina Slovencev se je naselila tukaj stalno ter si kupujejo zemljo, da si postavijo svojo domačijo na njej. Ali takih je samo nekaj. Ko bi bili mi Slovenci tako združeni in sporazumljivi kakor so drugi narodi, n. pr. Italijani, Litvinci, Nemci, Čehi in drugi, bilo bi za nas vse drugače, vse bolje. Toda žal, ko se mi Slovenci nebomo nikoli zjediniili; in vprašanje je: kdo je tega kriv? Vi sami! To se je razvidlo iz dopisov dveh časopisov namreč Glas Svobode in Glas Naroda; neki dopisnik s podpisom Springfieldčan piše to in ono, posebno pa neotesano o tukajšnjem slov. duhovniku. Ta duhovnik nas svobodomiselec pusti na miru, tedaj ga moreš tudi ti pustiti. Lepa beseda najde lepo mesto! In potem: "Lejte ga, ta pa gre v cerkev!" Pusti ga, če gre v cerkev, to je njegova stvar. Je več Slovencev tu v Springfieldu — ne rečem večina — ki so častihlepni, in zakaj? No, pa saj se vsi poznamo. Sam sebe hvali, drugega pa zaničuje. Bi nekaj takih slučajev navedel, pa naj ostane za danes.

Kolikor je tukaj slovenskih svobodomiselecev, s temi je še za dihat, a druga vrsta pa pravi: "Ta pa ne hodi v cerkev, tega pa težko vidim." Tedaj —

Tudi ti malo pomisli, pa bo šlo. Saj mora vsak vedeti, da tako ni, kakor v starem kraju. Tega tudi ameriška postava ne dopušča, da bi bil kdo prisiljen v cerkev hodi ali pa kaj mora verovati ali ne.

Iz vsega tega posnamemo in vidimo, da pojde vsakemu drugemu narodu bolje, kot pa nam Slovence. Nikomur slabo privočiti, in le dobro storit, kjer in kolikor je mogoče, pa bo vse prav!

II. Springfieldčan.

Cherry Creek, Nev.

Razven mene ni tukaj nobenega Slovenca, a da sem še jaz sem prišel, me je do tega pripravil moj prijatelj Amerikanec. Kar se tiče dela, ga ni tukaj veliko; jaz in moj prijatelj delava v nekem rudniku, ki je bil že 3 leta zaprt, a sedaj se je pa zopet prebudil. Delava sicer prav sama in on je

kot "boss" jaz pa kot delavec. — Zasluziva tudi prav dobro; on ki je "boss" ima na dan po \$5.00 jaz pa le \$4.50 za 8 urno delo.

Na hrani sva pri nekem farmerju, ki nama daje hrano za 75c na dan; hrana je izvrstna, tako da take še nisem imel kar to glavno nosim. Moram tudi omeniti, da ima ta farmer 3 zelo zala dekleta, ki so v silne vročih in ljubezni željnih letih.

Ker sem dopis iz Bingham Canyon čital s podpisom "Opazovalec", sem sprevidel veliko različno med dekleti v Binghamu in tukaj. Naša dekleta so ameriških starišev, pa one niti nevedo kaj pomeni beseda "Bohank". Ker so naše dekleta izurjene v sviranju na glasovirju, se vsaki večer nekoliko zasučemo in to ne da bi jih proslil jaz, marveč one mene.

Toda Vi Opazovalec, Vaše dekleta so pač take, kot pregovor pravi: "Veliko gromenja, malo dežja," pri Vaših dekletih je samo ta razlika, da je pri njih malo dežja, a ogromno veliko gnojnice in pa koš eunj, ki nima nobene veljave.

Obrnite zavédni Slovenci hrbet takim dekletom, pa vas ne bodo nazivale "Bohank".

John Rihtar.

De Pue, Ill.

Dasi malo več dopisovanja, sem se vseeno namenil malo opisati naše življenje iz tega mustega kraja, — vsaj tako ga naziva večina naših rojakov."

Ali kaj je temu vzrok? Nič drugega kakor — in to moram tiho povedati — ker nimamo svojega slovenskega — duhovnika, ali bolje rečeno oderuha nezavednih. — Radi tega se pri nas veliko zdražbe naredi; posebno pri oženjenih.

Tukaj pri nas imamo rojaka (mladenič), kateri je goreč katoličan pri cerkvi, ki se z vso močjo drži naukov, katere zajema iz rdeče brošure škofa Anton Bonamantura. Vsakim, bolje rečeno, vsaki novi zaročenki hoče celo stvar razložiti; kakor on pravi vsaka zakonska dvojica mora to znati in se po tem ravnati kakor gospod škof učijo. Zaradi tega svojega znanstva je še do sedaj vedno prišel do zaključka, da kakor bi rekel far "pobasaj kar je svetnikom ostalo, pa hajdi naprej." Tako tudi on s svojo "bakso" (kot Tonček po Zdr. drž.), ta pa po raztresenim De Pue. Ali to je smola, ker ni več za njega prostora, ker vsak se boji rdeče brošure, kar se je že v nekterih krajih dogodilo. Za tega mladenča — ako je še — je boljše, da se pouči v šesti in deveti božji zapovedi ter tako konec naredi svojemu bogohilstvu. Depuskih žena ni treba v cerkev siliti, ker one so prepričane, da nimajo nič dobilka od cerkve. Ako pa njemu koristi cerkev in je njen agent, pa lahko ves svoj preostanek kar pristrada zamese v njegovo bisago.

To je vzrok, da je tako malo sporazuma med nami Slovenci tukaj. Približno nas je tu lkomaj 20 do 25 družin, namreč slovenskih, ki bi se prav dobro med saboj sporazumele, ko ne bi imeli toliko mrčesa, ki dela samo zdražbo med zakonskimi, in je nemir na dnevnem redu.

Gotovo bi se Glas Svobode bolj razširil med našimi rojaki tukaj kot po vsej Ameriki, ko bi enkrat zasijala luč vsem tistim, kateri tako mirno spijo in ne čutijo, kako jih tista mora vedno tlačiti, katero so prinesli seboj iz stare domovine; tisti podedovani greh, ki smo ga dobili — kakor pravijo "nezmotljivi" — po Adamu in Evi. Kdo so bili tisti? Nikdo drugi kot naši stariši in učitelji, ki nas niso drugega učili, kakor od nebes in pekla. Toda čas je prišel, ko nam ni mogoče več kaj takega verovati, kakor so verovali naši predniki.

Zatoraj rojaki, razširjajte Glas Svobode, kateri je res pravi delavski list, ki se neustrašeno bojuje za naše pravice in napredok. Pozdrav vsem svobodomiselnim rojakom in rojakinjam itd. Poročevalc.

KRVAVA NOČ V LJUBLJANI, to knjigo ki obsega 160 strani, dobite zastoj. Vsakemu novemu naročniku na Glas Svobode, ki ceoletno naročimo direktno na nas pošlje, pošljemo na zahtevo omenjeno knjigo zastoj in poštne prosto.

It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznamo staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite. Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjeva Congo Pilule oiajšaja. (25c. ali 50c.)

Najstarejša slovska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim družtvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene. Neštevilo zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste. Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8095.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali imate slovske gramofonske plošče? Rabite li nro, verižico, prstan ali kakoršnosibodi zlatino in srebrnino? Vse to najdete v našem ceniku, katerega Vam pošljemo zastoj, in poštine prosto. samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.

P. O. BOX 25, DENVER, COL.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se dobí mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

2005 Blue Island Ave. Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA

1919 So HALSTED ST. cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo jaseske in zimske obuče.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCİ POSEČAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano pizensko, Aubeuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Flua vina in smokke.

Za obilen poser se priporoča. **CYRIL FIALA, Prop.**

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Social Club Saloon

— Edina s ovenska tvrdka v mestu —

J. Klauček in J. Punge **čič**

312 Garrison Ave. lastnika in proklamca likerjev na dehelo.

Prenočišča za potnike. FORT SMITH, ARKANSAS.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah. Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarje je najboljše.

ODVETNIK. PATENTI

CARL STROVER

(Sobo štov 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL. TEL. 5969 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni **John Košiček**

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO. A. Justin, lastnik

in trgovce z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovence!

"Slovenian Club" Saloon

V STRINGTOWN, Leadville, Colo.

e priporoča Slovencec za nairano in stanovanje. **JOE LANICH, lastnik.**

Slovska gostilna

1251 So. Santa Fe ave., Pueblo, Colo. Tu dobíš vedno sveže Walterjevo pivo, ohioška vina, dobro domače žganje in najboljše smotke. Slovenci obiskujte nas. **J. GABER, lastnik.**

Irgovina s novodobnim obvalmo

Vstanovljena leta 1888

Velika zaloga obval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago. Druga vrata od Kasparjeve Bank.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

“Umor” pri Kostanjevici. — Franc Božič iz Starega grada je kupil pred petimi leti od Jerneja Čertalića posestvo. S tem posevkom je prevzel tudi užitarico Uršo Žibert. Prva leta so živeli v zadovoljstvu. Potem pa je začela Žibert sitnariti, jih iz hiše goniti ter pri vsaki priliki posestnika psovati in preklinjati. Vsled prepira med sabo so bili že vsi kaznovani. Dne 17. septembra t. l. je bil Fran Božič zaradi ovadbe Žibertove nastopil tridnevni zapor. Njegova 35letna žena je bila sama doma. Ko je kuhala kosilo, pride Urša Žibert s polenom nad njo in jo hoče z besedami “Čakaj, jaz te moram danes, ko si sama, ubiti!” udariti. Terezija Božič jo odrine od sebe, Žibert pade na rob ognjišča, pa zopet vstane in Terezijo Božič zopet naskoči s polenom. Ta jo zopet porine, da pade znak za glavo ob prag. Tu jo v jezi prime za glavo in butne z njo ob deskina tla ter odide. Čez nekaj časa se povrne in vidi, da je Žibert mrtva. Zavleče jo v postelj. Zapre hišo in gre k sosedu Glavan Tereziji in ji odda ključ s pripombo, da gre v klošter to je (ko je kostanjevsko sodnijo) se javiti, da je Žibert vrgla in da je ta umrla. Sodnijska obdukcija Urše Žibert pa je dognala, da je imela ta na glavi in ramah krvne podplutbe in pet ran v koži, da je Žibert umrla vsled več let trajajoče bolezni na pljučih, vsled otrpjenega srca. K tej nagli smrti pa, da je pripomogel strah in grodo ravnanje. Božič, ki je bila v zaporu v Kostanjevici, so izpustili.

Z revolverjem na delavca. Z revolverjem je v prsa ustrelil pri Medvodah v prepiru neki posestnikov sin delavca Antona Vrtačnika, katerega je težko ranil.

Bik ga je nabodel. Osemnajstletnega hlapca Franca Šušteršiča iz Brésta, občina Tomišelj, je dne 23. t. m. pri krmiljenju v hlevu nabodel bik na roge in mu pretrgal trebuh. Prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnišnico.

Velika nesreča bi se bila lahko pripetila na cesti s Črnege vrha v Indrijo v takozvanih Ključih. Posestnik Guzelj iz Idrijske Bele je vozil goste od ženitovanja v Črnem vrhu. Na strni poti navzdol so se baje splašili konji ter jih vsled prevlelike cestne stromine ni bilo mogoče ustaviti. V silnem diru so ljudje popadali z voza in se več ali manj poškodovali, konji pa so dirjali dalje. Na nekem ovinku pa konja nista mogla dovolj naglo zaviti ter je eden od njiju padel čez obcestni zid več sto metrov globoko, tako, da je na mestu poginil. Voz se je na več kosov razdrobil in tudi drugi konj je močno poškodovan. Posestnik Guzelj ima občutno škodo. Sreča pa je, da ta nezgoda ni zahtevala človeških žrtev, do česar je le malo manjkalo. Na tej cesti je že letos smrtno ponesrečil kolesar. Cesta je brez drugod običajnih obcestnih držav. Zgoditi se mora nekaj slučajev nesreč, potem se šele zavedo merodajni činitelji svojih dolžnosti glede javne varnosti.

Čudna nesreča. Ko je šla dne 27. m. m. zjutraj kuharica Marija Čončeva mimo prostora starega vojaškega oskrbovališča na trg, se je tam pasel kostrun, katerega je začel pojati pes nekega železničarja. Pri tem se je zbegani kostrun nehote kuharici v hrbet zagnal s tako močjo, da je padla in se vsled udara na glavi onesvestila. Prvo pomoč je oškodovanki dal mimoidoči g. dr. Geiger, potem jo je pa stražnik posadil v izvoščka in se odpeljal z njo na dom na Dunajsko cesto št. 25.

Navihaneec. Dne 26. m. m. je prišel k urarju Ivanu Ravniškiju na Sv. Petra cesti neki neznanec, ki je rekel da je strojni ključavničar v kuhinji na južnem kolodvoru ter si zbral srebrno žepno uro, katero je potem Ravnikar poslal na kolodvor po vajencu, ker mu je bil ključec obljubil, da dobi denar pri načelniku. Pri kolodvoru je tujece uro sprejel, dečku pa velem naj počaka, češ, moram uro pokazati svojemu načelniku, ki bo dal denar, katerega takoj prisensem. Vajenec je pa zastoj čakal na denar in ko je zadevo ovačil, se je dognalo, da ure ni vzel noben tamošnji ključavničar ter da je moral biti kak tujece, ki se je bil

med tem časom odpeljal iz Ljubljane z vlakom.

KOROŠKO.

Smrtna nezgoda ognjegasca. — Pri vaji ognjegascv v Blatah je padel raz streho gasilec Josip Angerman in je čez eno uro umrl. — Nesrečo je povzročila neka krava, ki se je zapletla v cev, ki je bila napeljana na streho in ki je vrgla Angermana raz streho.

Z bojišča dela. V Borovljah se je smrtno ponesrečil dne 22. m. m. delavec Ignacij Dermalc. Puhnil je vanj iz Martinove peči plamen, ki je zažgal srajco, nato pa še ostalo obleko. Revez je letel k zdravniku ves v plamenu. Odpeljali so ga v celovško bolnišnico, kjer je že umrl.

ŠTAJERSKO.

Zastrupljenje z živim srebrom. Osemnajstletna posestniška hči Neža Schmidt pri Sv. Duhu pri Ločah je iz neznanega vzroka zavrla v kavi živo srebro in fosfor. Vsled tega se je zastrupila in kmalu nato umrla v strašnih bolečinah.

Z bojišča dela. Blizu Rädgone stannjoči 75letni zidarski pomočnik N. Majer je te dni zidal hišo. Stal je na odru, ki se je podrl in je padlo tramovje na Majerja, kateri je dobil težko rano na glavi in pretresenje možganov, so spravili v nezavestnem stanju v bolnišnico.

PRIMORSKO.

Obešenega so našli 52 letnega Josipa Rizzottija na drevesu pri Opčinah. Uslužben je bil pri avtomobilski družbi v Trstu. Samomor je izvršil najbrže iz obupa, ker je vedno bolehal in je imel veliko družino, 6 otrok.

Trideset tisoč kron je poneverila. Blagajničarka tržaške tovarne za testenine, čedno dekle, Antonija Papova je bila precej oboževana od mladih in starih moških. Živela je jako udobno, vozila se je s svojimi tovariši z avtomobilom na izlete in je posejala najfinere restavracije. Nedavno pa je izginila. Z njo je izginil njen oficijalni ljubimec uradnik Ceschin in še trije mladi gospodje. Iz tovarniške blagajne pa je izginilo čez 30.000 K. Ko so revidirali knjige, so našli vse polno nerednosti. Blagajničarka je skozi 9 mesecev, odkar je bila pri tovarni nastavljena, kradla, in mladi kavalirji ji niso dvorili zastoj. Koliko znaša skupno defraudirana in ukradena vsota, še ni znano, kakor tudi še ne vedo, kam je elegantna družba pobegnila.

Smrt neznanca. Dne 24. m. m. zjutraj okrog tričetrt na štiri je našel stražnik v ulici Solitario pred hišo št. 13 na tleh ležečega moškega, starega okrog 35 do 40 let, ki ni več kazal nikakega znaka življenja. Zdravnik je konstatiral, da ima razbito glavo in ga je dal nemudoma prepeljati v bolnišnico; toda voz ni niti dospel do bolnišnice, ko je ranjenec že izdihnil. Umrl je najbrže v pijanosti padel vznak in si razbil glavo.

Samomor. Dne 23. m. m. popoldne so našli na cesti za pokopališčem mrtvo moško truplo. Zdravniki so ugotovili, da je nastopila smrt vsled zastrupljenja z octovo kislino. Samomorilec je Anton Zabrič, uslužbenec trgovinske zbornice, stanujoč v ulici della Scorzera št. 16.

RAZNO.

Tragedija pred poroko. V madjarski vasi Deese blizu Arada se je imel poročiti posestnik Fayer. Ivan Djever, ki je vodil nevesto v cerkev je pred cerkvijo ustrelil parkrat v zrak po starem običaju. Ko je ustrelil tretjič, je hotel popraviti revolver ter popravil tako, da je zadel ženina v srce. Nevesta je strgala s sebe obleko in zbežala kot nora od svatov proč. Strelica so zaprli.

Mlade žene in vdove. Zadnje ljudsko štetje v Indiji je pokazalo, da je v indijskem cesarstvu nič manj kot 302.000 vdov, ki še niso 16 let stare. Dalje izkazuje štetje 2.500.000 mladih žen, ki še 10 let niso stare in 6.500.000 žen, ki še niso dosegle 16. leta.

Za Jukičovo mater so nabrali Hrvatje in Srbi v Ameriki doslej okoli 9000 K.

Najstarejši bankovci so bili stavljeni v promet na Kitajskem dve tisoč osem sto let pred Kristusovim rojstvom. V marsičem so bili ti bankovci podobni dandanašnjim, kajti na njih je bilo ime

banke, datum izdaje, tekoča številka, podpis uradnika in svota. Bankovci so bili modre barve. Tak bankovec hranijo v Azijskem muzeju v Petrogradu.

Ponesrečeni vojaki. V Poznanju na Nemškem so hoteli vojaki prepeljati težak trdnjavski top na neki nasip. Top je zdržal navzdol in poškodoval več vojakov. Eden je obležal na mestu mrtev z zlomljenim križem, drugemu je odrgalo kolo desno roko, več drugih vojakov pa je lahko poškodovanih.

Rodbinski samomor zaradi tativine. V Stettenhofu je zastrupila žena knjigovodje Wutzer svoja dva otroka v starosti pol let in treh let, potem pa še sama sebe, in sicer s fosforno raztopino. Vzrok dejanju je bil strah pred kaznijo, ker je žena svojemu svaku izmaknila 200 kron.

Za kaj porabljajo stare časnike na Kitajskem. ‘National Review’ ki izhaja v Šangaju prinaša zanimivo statistiko o uvozu starih časnikov na Kitajsko. Leta 1911 je bilo uvoženih nad 1918 ton starih evropskih časnikov v vrednosti 292.360 mark. Kitajci cenijo bolj papir evropskih časnikov nego svojih ter ga uporabljajo kot tapete v svojih hišah. — Evropski časniški papir je posebno trden in brani stenice iz zidu, ki so velika nadlega po kitajskih hišah. Papir rabijo tudi za spodnjo obleko po zimi.

Ako vojak izstopi iz vrste pred carjem. O priliki, ko je ruski car pregledoval vojaške čete v Moskvi, je kar nakrat stopil iz vrste neki vojak, hotel podati carju neko prošnjo. Oficirji so mu to zabranili in car je bil jako prestrašen. Hitro so vojak aretirali in gurali v zapor. Radi tega dogodka so bili potem karani od polkovnika doli do kaprola pri dotičnem oddelku, kjer je bil oni vojak. Car pa je potem uvaževal prošnjo onega vojaka; dobil pa je vojak tudi 30 dni zapora.

Trije učitelji, trije učenci. V mnogih krajih v Vendée, Anjou in v Bretagni hodi v šolo prav malo otrok in pripeti se celo, da v kakki šoli ni nobenega otroka. V kraju Boissiere de Montaignu plačuje francoska država učitelja za desko šolo z 2000 K, podučitelja s 1600 K in učiteljico za dekliško šolo s 1800 K. In vsi ti trije imajo skupaj tri učence.

Strašen vihar na Kitajskem. — Poročajo, da je Reynaud, apostolski vikar v Teho-Hiangu brzojavil, da južno njegovega vikariata je strahovit tajfun porušil jedno celo mesto ter uničil 100.000 družin, 50.000 ljudi je utonilo.

Dvakrat umrl. Pred okrožnim sodiščem v Novem marofu se vrši zanimiva zapuščinska razprava. L. 1902. so našli na šetališču v Petrinji ubitega človeka. Dognali niso, je li bil ubit, ali se je izvršil samomor. Iz neklih pisem so dognali, da je mrtvec Evgen Vogl, doma iz Krapine. Mati Voglova je bila o nesreči obveščena prepozno in je bilo truplo že pokopano, ko je došla k pogrebu, tako da ni mogla dognati identitete. Pri pokojniku so našli nekaj gotovine ki so jo izročili materi kot edini dedniji. Mati je živela v trdni veri, da je umrl njen sin. L. 1909. pa je dobila nenadoma od pomorskega urada na Reki sporočilo, da je bil njen sin Evgen Vogl ubit 12. decembra 1908 na angleškem parniku ‘Trafalgar’ v Newcastleu v prepiru z mornarji. Pri njem so našli istotako listine na ime Evgena Vogla iz Krapine. Ubiti mornar je imel do 1000 K gotovine, ki so jo angleške oblasti poslane sodišču v Novem marofu, da izroči denar materi. Med tem je izvedel erar za zadevo in zahteva denar zase kot sporno zapuščino. Sedaj se razpravlja, kdo izmed ubitih je pravi Evgen Vogl, ali je umrl dvakrat ali enkrat, ali nikoli.

Avstrijski vojni zrakoplovi. — Vojaška uprava je dobila štiri E-trichove aparate z motorji 90 konjskih sil. To je en del serije štirinajstih aparatov, ki jih je naročilo vojno ministrstvo. Poveljnik zrakoplovnega oddelka, podpolkovnik Uzelač, je z aparati napravil več poletov, ki so se vsi posrečili. Novi zrakoplovi se bodo uporabljali že pri letošnjih manevrih.

Rojaki, podpirajte tvrdke, ki oglašujejo v Glas Svobode in pri nakupu vselej omenite Glas Svobode. To pomaga listu.

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,
BOLEČINE IN GRIZAVICO,
NEPREBAVNOST,
GLAVOBOL,
BLEDEST IN SLABOST,
NESPEČNOST,
ZGUBO TEKA,
SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem! Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

G. VOKOUN
1411 W 18th St., Chicag

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svalčice in raznoliken tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljal nica dežnikov in pip

TRGOVINA S POHIŠTAVOM, PEČMI IN ŽELEZNINO.

V. KOBZINA
1849 - 1851 Blue Island Ave.
Tel. Canal 2054 CHICAGO

Rojaki podpirajte trgovino, ki podpira domačo obrt. Naše cene so nižje od drugih. Pridite in prebrčajte se!

NEKAJ ČRTIC O IZSELJEVANJU.

Spisal dr. Slanc.

(Dalje.)

V mestih se je po delitvi dela tudi rokodelstvo v razne opravke razdeljevalo. Prej je opravljale eden rokodelcev več rokodelskih opravkov; kovač je koval, je bil ključavničar, klepar, zdaj je bilo več delavcev dobili s kmetije, ki so silihi v mesta, rokodelstva so se delila dalje in nastale so manufakture, to je, eden podjetnik je zbral več delavcev v svojem podjetju in jim dajal blago za izdelovanje raznih stvari za trg. Kmetija velika, mala in največja, so rabile veliko rokodelskih proizvodov; mesta se širijo, nova nastajajo, veliko novih opravil nastajajo v novih delavcev. Kralji dobijo nad grajščaki in duhovniki več oblasti; prej je niso imeli dosti. S pomočjo duhovništva, ki se pridruži mogočnejšim kraljem, uvedejo kralji rimsko pravo, ki je sovražno zadržam, skupnostim na kmetiji in v mestih, in kralj uvede državno uradništvo; ljudstvu se odvzamejo ljudske sodnije in grajščak zgubi svoje. Državni uradnik postaja nov človek, ki rabi dosti proizvodov kmetije, vojstvo jemlje dosti ljudi s kmetije, rabi dosti živil in obleke; mesta morajo delati za več odjemalcev, sprejeti morejo več delavcev in te v izobilju pošilja kmetija v mesta, ker ji je "mrtva roka" zapra in toliko kmetijskega sveta. Ti s kmetije prišli delavci stiskajo med drugim in meščanske obrti, ki prej niso poznale konkurenčnega boja, ga morajo bojevati, ker zdaj se proizvaja s cenjenimi delavci dosti več v mestnih obrtih, pa tudi ceneje in meščan hoče meščanu v konkurenci vzeti odjemalec. Boj gre zdaj za profite, katerega prej meščani niso poznali, kapitalistično gospodarstvo se rodi. Do štirinajstega stoletja je bilo za kmetijske zarode še dosti kruha na ovih kmetijah, v mesta ni toliko šli kmetijski zarod in tedaj sta letala dva gospodarja za ednim delavcem; po zaprtju kmetijskega sveta po veleposestvi in cerkvah, po odvetju vaške marke in druge ljudske zemlje, pa se je reklo, da sta dva ali je več delavcev letalo za ednim gospodarjem, delodajalcem. — V nastanju veleposestva po zaprtju vsega še prostega sveta je nastala huda gonja po zaslužkih, ker odvečni kmetijski zarodi pritiskajo na delavsko meздо v mestnih obrtih, ker so po ceni in jih je vedno več. To stvarja kapitalistično gospodarstvo, njegovo industrijo, njegovo veliko trgovino po vsem svetu, njegov veliki promet, v katerega različnem proizvodvanju, delovanju najdejo milijoni na kmetiji odvečni mlajši zarodi dela in kolikor toliko zaslužkov; to pa tudi zaradi tega, ker vedno boljša prometna sredstva odpirajo človeku ves svet in pripravljajo kmetom drugih dežel in svetov, ki še nimajo razvite mestne obrti, proizvode njihove obrti v izmeno za proizvode kmetije dotičnih svetov. N. pr. bombaž, kavo, sladkor, čaj. V mestih živijo ljudje tesno vkup na manjšem prostoru, tako si pripravljajo lažje več udobnosti, več razveseljevanja. V delu mestnih obrti ni dosti trpljenja. In to vidi mlajši človek na kmetiji in to ga tudi vleče v mesta. Služili so kmetijski sinovi dolga leta pri vojaki in se tako privadili mestnemu življenju. V mesta v naših časih tudi zaradi lažjega dela in več razveseljevanja hodi mlajši kmetijski zarod.

Človek mora sešom v svojem boju za preživljenje razvijati uspešnejše delo. To je spojeno z rastjo njegove duševnosti, ko si išče kruh in ko se družu z žensko. **Nagon skrbi za življenje in nagon skrbi za zarod** vodita človeka v bojih za življenje. V teh bojih se poslužuje človek raznih sredstev in pri tem postaja spretnejši, preudarnejši. Ljudje sešom delijo delo za preživljenje, da upravlja ta to, oni ono delo in se v njem izvežba do velike spretnosti. — Kmet, kmetica opravljata vsa poljedelska in tudi vsa rokodelska dela. Potem nastajajo razni rokodelci na kmetiji in potem v mestih in ti potem tudi kmetu stvarjajo potrebno orodje, obleko. Ako kak delavec vedno isto obrt o-

pravla, postaja spretnejši v dotični obrti in več potem proizvaja. Ta delitev se razvija tudi v posameznih obrtih. Ta delitev dela, ta rast gospodarske spretnosti jemlje seveda od početka svoje ljudi s kmetije in tudi pozneje, ker mestni zarodi niso telesno čvrsti, mestno življenje krajša življenje; manjša je tudi rodovitost meščanov vsled raznih bolezni. — Kmetija je bila in je reserivoar človeškega materiala, z nje prihaja čvrst, zdrav človek. Ali, ako se toliko poljedelskega sveta kmetu zapre, kakor se je to dogajalo v Evropi od štirinajstega stoletja dalje in je več kakor polovica v mrtvi roki "cerkvá in grajščakov", potem se odtegne kmetiskim zarodom podlaga delovanja in življenja in v veliko večjem številu morajo ven v mesta dela in po postavljenju stroja v delo človeka — v fabrike, ki veliko delavcev rabijo in v rudo-premogokope, v delo pripravljanja vseh proizvodov, katerih kmetija ne podaja. Ta proces se je dogajal po vsem svetu pri vseh narodih in se še dogaja. In ti delavci se množijo in postavljajo iz svojih zarodov tekmovalce sebi in drugim. Neznansko se množí človeštvo, mesta postajajo velikanska. In ko je v industrializiranih deželah Evrope vse zasedenost, se vali raka izseljencev s kmetije ven v druge še manj obljudene svetove. Pot se je našla v Ameriko, ko se je začel proces ropanja prostega kmetijskega sveta po grajščakah in cerkvah in Amerika je imela neznanška bogastva v vsem, kar more dati zemlja. Tam se je po Evropcejih ustvaril nov delavski svet; v Ameriki je bilo malo ljudi; deželna zemlja je tam rodila brez gnojenja. In to zemljo so Evropejci ropali in dajala je velike žetve. Žito je prišlo ceno na evropski trg, ker se je porabljal stroj tudi za premikanje ladij in je vožnja na morji bila ceno. Kmetje v Evropi so imeli težaven boj s to konkurenco in dosti več delavcev je zapuščalo kmetijo in tudi mestne službe v Evropi, v Aziji in so se selili v Ameriko. V fabrike v Evropi, ki je pošiljala, izmenjavala začetkoma, dokler se ni ojačila industrija v Ameriki, svoje obrtne proizvode v Ameriko, pa so prihajali najrevnejši delavci s kmetije dežel, ki še niso imele svoje industrije; iz teh dežel je tudi bila selitev s kmetije v Ameriko zaradi tega večja, ker niso kmetijski zarodi doma našli dela in zaslužka v fabrikah. — Fabrika je dosti rokodelstev uničila; fabrika je rokodelske proizvode proizvodila ceneje in v večjih množinah in dobivala je tudi iz teh umirajočih rokodelstev delavce. Tako jih je imela industrija v izobilju in izrabljala jih je, kakor se ne izrablja živine. Pri mašini so lahko ženske, otroci delali. V 18. in dobri prvi polovici 19. stoletja grozno trpi delarstvo v fabrikah. — 12—16 ur dela na dan za najmanjšo plačo. Reva med industrielnimi delavci je večja, kakor na tlakarški kmetiji kateri čas že. Živeti se je moralo in prejemale najnižje meзде. Ves sijaj grajščin, cerkvá in tudi večidel zdajšnjih mest izhaja iz lakote in hudega trpljenja mas narodov. — Ameriška industrija je mogla lože plačevati visoke meзде, ker so bila živila in surovine tam cenejša. Premoga in železa je bilo v izobilju v Ameriki. Pa tudi tam se grozno izrablja delavski material. Še v našem času umrje v severni Ameriki vsled nesreč do 500 tisoč ljudi na leto. S tem sem mislil podati kratek pregled o razvoju gospodarstva v Evropi, s tem sem hotel pokazati, kaj je glavni vzrok izseljevanju. Sloveci smo se razvijali, kakor drugi narodi v Evropi in velja tudi za nas, kar se je v drugem evropejskem svetu godilo in kar je vzrok kakega pojava. Merodajni pisatelj o kmetijstvu Goltz je pisal: "Izseljevanje se dogaja paralelnost z obsegom veleposestva in z obsegom kmetijskih posestev v nasprotni smeri. (Mit dem Umfang des Grossgrundbesitzes parallel und mit dem Umfang des bäuerlichen Besitzes in umgekehrter Richtung geht die Auswanderung.) To razmerje se pokaže povsod s "statistično termo". (Dalje prihodnjič.)

JITALNICE IN BRALNA DRUŠTVA POZOR!!!

Seđaj je čas, da si nabavite založbo knjig po nižini ceni.

Ljudstvo in člani čitalnic in bralnih društev, kaj rado obiskujete čitalnice ali bralne prostore ob medeljah in večerih posebno sedaj po zimi, ko je vsak rad v gorki sobi in je vesel, da ima kaj zanimivega za čitati. V naši založbi imamo veliko založbo knjig vsakovrstne vsebine.

Čitalnicam in bralnim društvom smo šli še vedno na roko in ker nam je na tem, da čitalničarji dobijo najrazličnejše knjige, da se bojo čimbolj zanimali za narodno izobrazbo, smo se odločili, da damo čitalnicam in takim društvom znižane cene na vsih spodaj omenjenih skupinah, pod pogojem, da si naroče celo skupino.

Skupina št. 1.

Cankarjevi spisi: Gospa Julij 75c, Kralj na Betajnovi \$1, Hiša Marije Pomočnice 75c, Hlapec Jernej 75c, Jakob Ruda 50c, Knjiga za lahkomišelnje ljudi \$1, Nina 75c, Ob zori \$1, Vinjete \$1, Za narodov blagor 75c, Zgodbe iz doline, šent florjanske 75c, Za križem \$1. — Skup \$10,00; skupini znižana cena \$7,00.

Skupina št. 2.

Enajst umetno vezanih Jurčičevih spisov, navadna cena zvezku \$1,25, skup \$13,75, za grupo \$10. Ta grupa je kras za vsako čitalnico in imamo samo še eno v zalogi.

Skupina št. 3.

Tavčarjeve povesti: I. zv.: Ivan Slavej; Antonia Glednjevič; Bolna ljubezen; Gospa Amalija; Mlada leta; Med gorami \$1,25; 2. zv.: Otrok in struga; V Karlovcu; Valovi življenja; In vendar; Tat; Gospod Ciril; Čez osem let; Soror Pia \$1,25; III. zv.: Ivan Solnce; Grajski pisar \$1,25; IV. zv.: Tiberius Pannonicus; Kuzovci; Vita, vitae meae \$1,25. — Skup \$5. Cena skupini \$4,00.

Skupina št. 4.

Kersnikovi spisi: Agitator \$1, Berite Novice, Politični listki \$1,25, Cyklamen \$1, Gospod Janez, Kmetijske slike i dr. \$2, Jara gospoda, Očetov greh \$1, Kritika, Komentar 50c, Lutrski ljudje, Testament \$1, Na Žerinjah \$1, Rošljini in Vrjanško \$1, Zbrani spisi, (pesmi) 50c. — Skup \$10,25. Dobite celo skupino za \$8,00.

Skupina št. 5.

Trdinatovi spisi: Bohovi huzarji in liri \$1,25, Bajke in povesti, I. zvezek 75c, II. zv. 75c, III. zv. 75c, IV. zv. 75c, V. zv. \$1,25. — Skup \$5,50. Damo celo skupino za \$4,00.

Vseh pet skupin pa damo za \$32,00 poleg tega pa še pošiljamo list Glas Svobode za celo leto brezplačno.

Čitalnica ali bralno društvo, ki si hoče prihraniti \$14,50 na teh knjigah, naj se posluži te ponudbe, ker ista velja samo za malo časa.

Dostavila: Upravništvo lista je sklenilo, da gornje cene za skupine veljajo tudi za posameznike in ne le samo za čitalnice in bralna društva.

Uprava Glas Svobode Co.

Naj ne preteče dan,

ne da bi se vam čreva izpraznila. Vse snovi, ki so v zabasanih črevih, gnejejo in se spremene v plin in druge strupenine, katere vsrka in prenaša kri in katere so vzrok medlobe, glavobola, neprebave, odprtih ran, opalkov, neprijetnega diha in nečistega jezika. Severove Kroglice za jetra (Severa's Liver Pills) okrepijo jetra, izločijo brez bolečin neprijetne snovi, vredijo čreva in popravijo zapesti. 25 centov škatljica — v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

el Canal 3764

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigovoznica v Chicagu

1412 WEST 18th STREET

S. priporoča rojak m.

Najnižje cene.

PRODAM

40 in 80 akrov kos ravnine najboljše zemlje v Ameriki in jaz posekam vse na 30 ali 40 akrih, obklesim veje, da se hitro vse požge v letu dni.

Cena \$30.00 akter. Zemlje izključno v gozdu ne prodajam več Slovenceem, ker je ne znajo čistiti. Po mojih skrbnih študijah le na gorenji način, je vsakemu obstoj in blagostanje zagotovljen. Dam vsakemu 40 akrov zastoj (meni proste roke kar hočem saditi) kateri mi pokaže zemljo v Ameriki, ki bode več plačala akter, ko ta. Kmetijstvo ali sadje. Garantiram vsakemu 15% obresti na njegov denar letno, kdor hoče na gorenji način zemljo kupiti in da jo jaz prodam dalje v 2 letih.

Slovenec ne kupujte nikoli zemlje od ljudi, kateri kriče kaj se napravi na zemlji, sami si ne upajo živeti med Vami. V vsih slučajih se prodaja zemlja pod lažmi in neresničnimi podatki.

Človek, kateri kriči, da bode te takoj obogatedi in sam si ne upa živeti med naselniki, je za Tvojim denarjem in ne Tvojim blagostanjem. Agent, kateri raje živi tisočee milij proč od svojega paradiza, laže o zemlji, njegov princip je Tvoja mošnja. Vse podatke, strogo resnične po večletni lastnej skušnji na razpolago.

F. GRAM, Naylor, Mo.
11-5 (Adv.)

ČLOVEK, BODI PRAVIČEN SAM S SEBOJ

in reši se iz rok svojih mučiteljev in suženjstva ter postani sam svoj gospodar! Ne zahtevaj od svojih otrok, da bodo toliko časa opravljali suženjska dela in trpeli, kot si sam trpeti moral, temveč pripravi svoji družini in sam sebi boljšo bodočnost.

Kupi si kos zemlje, ki jo moreš kupiti danes še zelo poceni, za malo naplačilo in ostanek na lahke obroke. Prodám ti v Crivitz, Wisconsin, na kateri rastejo vsakovrstna žita, kakor rž, pšenica, kornuza, oves, ječmen, proso, ajda, detelja, milet trava, krompir, sadje in vsakovrstni poljski pridelki in ki dobro obrodijo Kjer je dobra pitna voda, mrzli studenci, tekoča voda in lepi gozdi. Kjer že samo od mlekarstva napraviš ne samo živež, temveč tudi lep dobiček. Cena akru je od \$8.00 do \$25.00. Zemlja, katero imam na prodaj, leži ob krasnem mestecu Crivitz, Wis., kjer so lepe cerkve, šole, trgovine, par tovarn in veliki hoteli za letovišnike in lovec. Tudi so dobra vozna pota in železniška postaja od Chicago, Milwaukee & St. Paul R. R., na kateri se dnevno 12 osebnih vlakov križa. Kupcem je v zimskem času, ko nimajo dela na svoj zemlji, dober zaslužek zagotovljen.

Pridite in oglejte si ta krasni svet, predno bode razprodan! Kupcem vožno povrnem. Za natančnejša pojasnila pridite osebuo ali pa pišite na:

A. Mantel,
2026 Blue Island Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35	K. 50
\$20.50	K. 100
\$30.85	K. 150
\$41.00	K. 200
\$61.50	K. 300
\$102.50	K. 500
\$204.50	K. 1000
\$420.00	K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE v domovino in obratno **MENJAMO DENAR.** Govorimo slovenski.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island ave., Chicago, Ill

Tel. Canal 1386 Dvorane za vse priložnosti.

VODAKOV BUFFET
1825 S. La Salle St.
vagal 18. Planc. **CHICAGO**

Ali ste že ponovili naročnino na "Glas Svobode"?

BERNARDOVA VINARNA

ia veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Sp. cijalitet: *M. Blanche Champagne.*

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik. Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,
1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možje ozdravljeni v 5 dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Strukturi; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in bolezniti oči in se možkih. Pri ite k nam vsi, ki te se nespješ ozdra ili pi drug h zdravniki. Moja 15 letna praks va je n razpolago in jamji op lno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno žolodec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI GUBA NAGONA, BOLEZ ZIV LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčne one moglost, slabost, na por, zastrupljenje in zguba vode. PLJUČA naduho, Bronchitis srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.Nasvet zastoj.	 SP. CIALIST ZA MOŠKE IN ŽENŠKE.	ZASTRUPLENJE KRVI In vseh drugih kožnih bolezni, kakor prišče lucije, onemoglost itd. ŽENŠKE BOLEZNI beli tok, bolečine v ozature, garje, otekline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno. Preiskovanje zastoj.
--	--	---

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
Opdrto od 8 jutri do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 jutri. do 4 pop.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicage.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ... rvedno na čepu. Importira na vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pušiti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hrani danes! Da boš imel jutri! Prični še nocoj!

Ni vam daleč do nas, pridite! Ob sobotah večer imamo o'prto od 6. do 8 ure.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Varnost, priločnost in vljudnost. 22 let v businessu. Govorimo v vseh jezikih.